

27.09.2015/ok

Elin Maria Janhunen s. Flinta, ent. Salomaa

Avioliitto 05.12.1914
Albin kuoli 25.01.1925

Albin Marianpoika Janhunen
*** 12.04.1884 - † 25.01.1925**
Ikä: 40 vuotta, 9 kuukautta, 13 päivää

Elin Janhunen

Eeli Maria Flinta ent. Salomaa, aviol. Janhunen
*** 23.03.1891 Asikkala - † 08.12.1980 Helsinki**
Ikä: 89 vuotta, 8 kuukautta, 13 päivää

Elinin ammattinimikkeet olivat: Piika, palvelijatar, sairaanhoitaja, ompelija, kutoja, konekutoja, vaatetustyöntekijä, poraaja, konetyöntekijä ja metallityöläinen.

Elin meni kihloihin 31.08.1913 Albin Marianpoika Janhusen kanssa ja avioliittoon heidät vihittiin 05.12.1914 Kemissä.

Lapsi:

Aili Maria * 19.11.1919 - † 04.12.2010

Vuonna 1891.
Ar

Syntyneet ja kastetut *Asikkalan* Seurak
Födde och döpte i *Asikkalan* försam

Aika jona lapsi syntyi	Tiden då barnet kastettiin	Lapsen nimi. Vanhempien säätty, nimi ja kotipaikka. Kummien säätty ja nimi. Missä lapsi kastettiin ja kuka kastoi.
Kuukauden Mikael	Kuukauden Mikael	Barnets namn. Föräldrarnas stånd, namn och hemvist. Kummarnas stånd och namn. Hvarst och af hvem barnet döptes.
1891. 11. 19	1891. 11. 19	<i>Eeli Maria</i> <i>W. H. Flinta, Asikkala, Asikkala, Finland</i> <i>W. H. Flinta, Asikkala, Asikkala, Finland</i> <i>W. H. Flinta, Asikkala, Asikkala, Finland</i> <i>W. H. Flinta, Asikkala, Asikkala, Finland</i>

27.09.2015/ok

Vanhemmat:

Elinin isä

Avoliitto 12.10.1889

Elinin äiti

Topias Flinta

* 13.08.1859 - † 11.06.1932

Ikä: 72 vuotta, 9 kuukautta, 28 päivää.

Alviina Kustaantytär (Niemelä)

* 29.06.1861 - † 01.02.1927

Ikä: 65 vuotta, 7 kuukautta, 2 päivää

Elinin velipuoli (Alviinan lehtolapsi)

Aaretti Rautaniemi

* 19.07.1881 - † 21.04.1963

Ikä: 81 vuotta, 9 kuukautta, 2 päivää

Topiaksen ja Alviinan suvut olivat Asikkalasta ja sen ympäristöstä.

Vuodet 1891 – 1910 / Elinin ikä 0 – 19 v

Eelinin isä ja äiti olivat Mustjärven kartanon torppareita. Eeli joutui jo varhaislapsuudessaan pellolle, aluksi vain äidin perässä kävelemään.

Hyvin pienenä piti jo kuitenkin kerätä tähkäreitä ja kitkeä perunamaata. Kun ikää karttui vielä, piti olla mukana riihenpuinnissa. Ruislyhteet hakattiin seinään jyvien irroittamiseksi. Työvaiheen jälkeen pitkät rukiit nostettiin rehtolle¹. Sieltä ravisteltiin loput jyvät² ja oljet säästettiin³.

1. Hämeessä rehto merkisi puintihäkkiä.
2. Ruis lyötiin seinään, jolloin pääosa jyivistä irtosi. Sitten rukiit nostettiin puintihäkin päälle, jossa loput jyvät kolisteltiin kepillä lyömällä.
3. Pitkinä säilyneet oljet tavallisesti säästettiin esim. katto- ja sänkyoljiksi. Puintihäkillä puiminen kuitenkin usein katkoi oljet, jolloin ne silputtiin ja keitettiin karjalle ruuaksi.

27.09.2015/ok

Lähin koulu oli 10 km päässä ja sinne ei ollut mitään mahdollisuutta kulkea. Eelin koulunkäynti oli kaksi viikkoa kiertokoulua⁴ ja neljä viikkoa rippikoulua.

Rippikoulussa Eelin oli vielä niin pienikokoinen ettei ylettänyt Asikkalan kirkon penkissä katsoa penkin harjan yli alttarille. Eeli istuikin usein penkin päässä. Elin vaihtoi etunimensä kirjoitusasun ja otti sukunimekseen Salomaa ennen ripille pääsyä 24.05.1906.

Omistus rippiraamatussa

Elinin omia lapsuusmuistoja

Elin Maria Salomaa
muistoksi ensi käynnistään Herran
P. Ehtoollisella Asikkalan kirkossa
24 p:nä toukokuuta v. 1906.
Alfred Mäkinen
Room. 10: 2. 10.

SARASTUS n:o 8/1980

14

Muistoja menneiltä ajoilta

Kiertokoulu Mummo syntyi tuli kylään saunassa

Mummon isä oli torppari

Isoaidilla on monta nimeä. Minulla on mummu, sinulla mummi, jollakin on mummo ja toisella mamma. Mutta millaista oli silloin, kun isoäiti ei ollut vielä isoäiti vaan lapsi?

Minä kävin Elin-mummon luona kylässä ja kerron nyt sinulle mummon jännittävistä lapsuudesta. Koulunkäynnistä jutelin mummon kanssa pitkään.

Elin-mummo syntyi hämärässä savusaunassa. Silloin ei ollut synnytyslaitoksia. Perhe, johon kuului äiti, isä ja 10-vuotias isovelji, asui pienessä mökissä. Mökkiä sanottiin torpaksi ja Elinin isää torppariksi.

Torpparit olivat köyhiä. Vaikka Elinin isä teki talvet metsätöitä ja työskenteli kesät pelloilla, ei Elinin äiti voinut jäädä kotiin lapsia hoitamaan. Päiväkoteja ei ollut ja siksi Elin kulki pienestä pitäen äitinsä mukana pelloilla. Kun tyttö kasvoi, oli hänestä jo apuakin kasvimaalla.

Kouluun ei ollut kiire, koska koulua ei koko kylässä ollut. Monen kilometrin päässä kirkolla oli opinahjo, mutta siellä kävivät vain rikkaat. Kun mummo oli pieni, ei ollut autoja eikä köyhillä aina edes hevostakaan. Kävelen olisi ollut liian pitkä matka kulkea koululle.

Nyt voi joku ajatella, että olipas mummolle kivaa, kun ei tarvinnut käydä koulussa. Vaan eipäs se "joku" osaisi tätäkään lukea, jos ei koulussa olisi oppinut.

Ja sitäpaitsi, kylä Elin-mummonin kävi koulua. Hän oppi myös lukemaan ja kirjoittamaan.

Koska joka kylään ei voitu rakentaa koulutaloa, kulki opettaja kylältä kylälle urkuharmooni mukanaan lapsia opettamassa. Kaikki lähiseudun lapset koottiin johonkin kylän taloon kuuntelemaan opettajan opetusta. Tätä sanottiin kiertokouluksi. Opettaja viipyi talossa kaksi viikkoa ja takoi sen ajan lasten päähän aakkosia, opetti lukemaan ja kirjoittamaan vähän.

Pikku-Elinin taapersi talvipakkasessa lumeen tallattua polkua pitkin kiertokouluun. Koulupäivät olivat pitkiä. Koulu alkoi silloin kun aurinko nousi ja loppui ennen pimeän tuloa. Pimeässä lapset eivät olisi voineet kulkea.

Ei silloin ollut katuvaloja, eihän ollut katujakaan. Pimeässä olisi saattanut horjautua polulta ja pollahtaa kainaloitaan myöten hanteen.

Kun opettaja kahden viikon kuluttua lähti toiseen kylään, eivät lapset vielä

SARASTUS n:o 9-10/1980

7

Muistoja menneiltä ajoilta

Puolukkapöperö oli paras herkku

Viime kerralla Sarastuksessa kerrottiin minkälaisista koulunkäyntiä, kun 89-vuotias Elin-mummo oli nuori. Silloinhan lapset kävivät kiertokoulussa, jos vain kotitöitä ehtivät. Mutta olipa elämä vuosisadan alussa muutenkin erilaisena kuin nyt. Luepa tästä lisää. . .

Silloin, kun mummo oli pieni, saivat työt joskus talvisista lumileikeistä tarpeekseen. Tytöillä ei tuohon aikaan ollut housuja lainkaan ja takamukset ja reidet jäätivät helposti hameen alla, kun laskettiin kelkalla jäämärkeä alas.

Kylmästä tuli yskä ja nuha. Yskänlääkkeenä käytettiin koiruohoa, jota oli kesällä kuivattu varastoon. Talvella sitä sitten liotettiin kuumassa vedessä ja hörpittiin lääkkeeksi.

Miehet tekivät iltaisin puhdetoinaan rekiä. Työ oli tarkkaa ja siinä tarvittiin valoa. Koska ennen vanhaan ei ollut sähkövaloa poltettiin päreitä. Lapset olivat usein tulennäyttäjänä, eli pitivät pärettä kulloinkin työnkohteena olevan paikan lähellä.

Äiti laittoi ruokaa tuvan nurkassa avotulella. Siellä kiehui perunoita, joiden kanssa useimmiten syötiin suolakalaa. Keväällä ostettiin porsas, joka syksyllä teurastettiin. Siitä porsaasta saatiin lihaa ja verta veripaltun tekemistä varten.

Jouluna syötiin paremmin. Aattoamuna äiti nousi aikaisin leipomaan pullaa. Samassa uunissa paistettiin lihaa ja perunoita. Joulupuuro valmistettiin kokonaisista kauraryineistä. Vehnäpulla oli herkkua, jota ei juuri muulloin saanut kuin jouluna ja juhannuksena.

Elin-tytöllä ei ollut karkkipäivää ollenkaan, koska ei ollut karkkejakaan. Sen ajan lasten herkkua oli puolukkapöperö. Syksyllä kerättiin suureen saaviin puolukoita, jotka talven tulien lämmittivät. Kun sitten haluttiin saada suu makeaksi, leikattiin puukolla pala jäistä puolukkasurvosta. Pala laitettiin saviastian uuniin sulamaan ja joukkoon sekoitettiin ruisjauhoja ja sokeeria.

Ja se oli tosi hyvää!

Raisa-Tiina Lahtinen

4. Kiertokoulu oli koululaitosmuoto ilman omaa koulurakennusta. Opettaja liikkui kylästä toiseen opettamassa. Opetustila oli yleensä jossakin kylän talossa tai pappilassa.

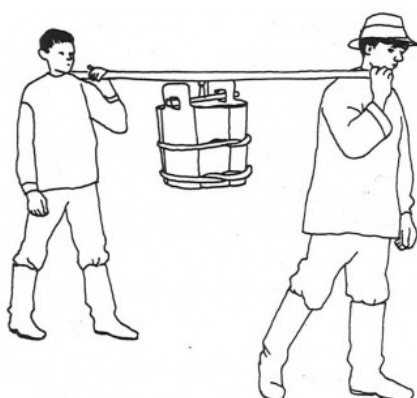
Varhaisimman kortin 30.12.1906 Elinille on lähettänyt Elinin Alviina-äidin siskopuoli Ida Frilander.

Ida Frilander tuki ja auttoi Eliniä Helsingin vuosina.

Vuosi 1909

Elin lähti piikomaan Kopsuon kylään Seppälän taloon. Työ oli raskasta. Talossa oli toistakymmentä lypsävää lehmää ja joutokarjaa⁵ sekä sikoja.

”Kaikille täyty vielä kantaa saavin kanssa vetet. Ei ollu vesijohtoja. Miehistä oli joku aina siellä korennon⁶ toisessa päässä. Piikalikka roikku siellä toisessa päässä.”

Talon samanikäinen tytär opetti Elinille lisää lukemista ja kirjoittamista. ”Kyllä se kovalla oli, mutta hiekkään oli hyvä piirtää. Eikä siinä kauan jälki pysynyt ku sen potkas niin se hävis.”

Vuosi 1910

Lahden torilla järjestettiin vuosittain pestimarkkinat, sieltä Elin pestautui Hämeen läänin Koskelle, Seppälän taloon, Töykkylän kylään, Järvelään. Siellä Elin oli vain yhden vuoden.

5. Vasikoita, sonneja, hiehoja tai ummessa olevia lehmä.

6. Korento on pitkä, riukumainen esine, jossa oli saavia varten erillinen poikkipuu ja jonka päät olivat usein muotoiltu olkapäälle sopivaksi. Korennolla kantamiseen tarvittiin kaksi ihmistä joiden olkapäille se nostettiin. Veden läikkymisen estämiseksi kantajien oli astuttava eri jalkaa.

27.09.2015/ok

"Sitten tulin sieltä Hollolaan. Mutta Hollolassa oli sellanen paikka, missä ei saanu piika syötäkseen. Minä läksin sieltä keväällä pois kun minä syksyllä menin. Siellä oli suuri karja ja paljon työtä ja kaks meitä oli sitte siinä palvelijaa. Mutta siinä tosiaankaan ei saanu palveluväki ruokaa. Emäntä laitto ruokaa. Isäntäväki oli aina syönyt ennen kuin me päästiin navetalta. Meillä oli joku paistettu peruna pannussa ja palanen leipää. Mitä vähän siinä lie sitten ollu pöytällä. Mutta nälkä oli aina. Sitten me keksittiin se, kun siellä oli kanoja ja oli hanhia. Hanhet muni sellaisia suuria munia. Me ku haettiin niitä hanhenpesiä nin me otettiin niistä munia ja kietottiin märkä rätti sen munan ympärille ja karjakeittiössä, siellä kun oli suuret patat ja sen patan alla oli tulta millä karjajetet kuumennettiin. Siellä tuhkassa paistettiin niitä hanhenmunia."

Vuodet 1911 – 1921 / Elinin ikä 20 v – 30 v

Vuosi 1911

Elin oli suunnitellut jo pitempään muuttoa maaseudulta. Kirjeenvaihtoa oli ollut ilmeisesti Alviinan siskopuolen Ida Frilanderin kanssa. Palkkilasta tuli kortti:

Postileimat Koski H.L., Lahti, Hollola
11.3.1911

Kunnioitettu Eeli Salomaa, Uskila,
Palkkila, Hollola

"Koskelta

Kuinka nyt voit onko ollut hauskaa
siellä ei minusta tunnu olevan
yhtään hauskaa täällä ja kiitos siitä
kortista jonka sain Mutta en ole
ehtinyt enemmän siihen vastata ja
onko se Iida (?) Sullen kirjoittanut
eise ole minulle Kirjoittanu Ja
Hyvästi ja voi hyvin J Rantsi (?)

Ja ole nin hyvä ja vastaa enne
pääsiäistä"

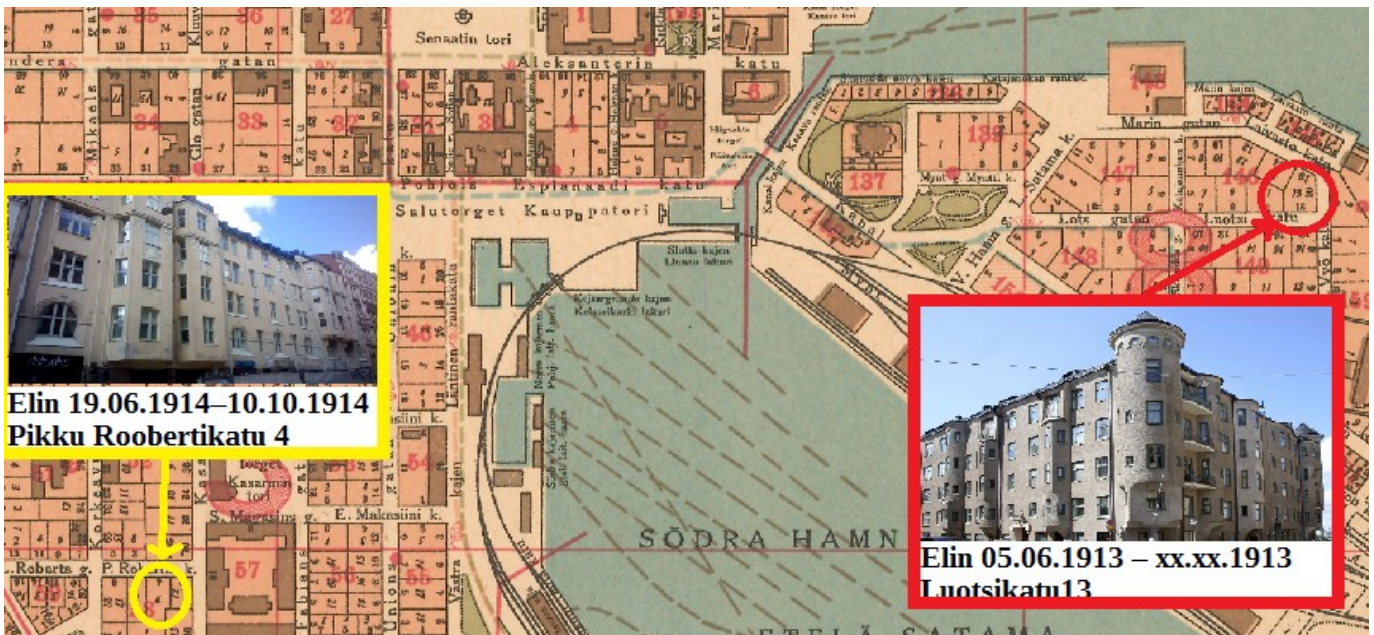
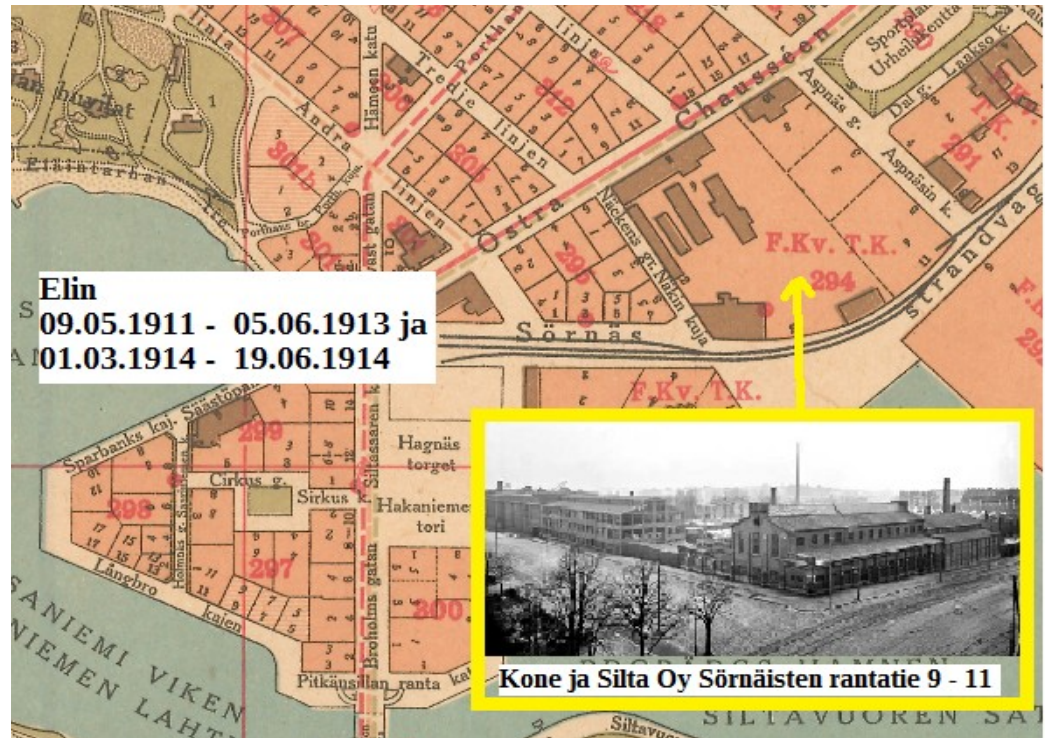
Elin v. 1911 20 vuotiaana

Elin muutti toukokuussa Helsinkiin. Poliisilaitoksen kortistossa hänen ammattinaan oli tjänarinna (palvelijatar). Helsingissä hän pääsi piikomaan kartanon rouvan sukulaisten luo. Hän lienee ollut useissa paikoissa, mm. rouva Nymanilla Kristianinkatu 1:ssä. Palvelijattaren työn jälkeen Elin oli myös tehtaalla töissä.

Helsingin työväentalolla Elin opiskeli luku- ja kirjoituskerhossa. Näihin aikoihin hän tutustui tulevaan mieheensä Albin Janhuseen.

27.09.2015/ok

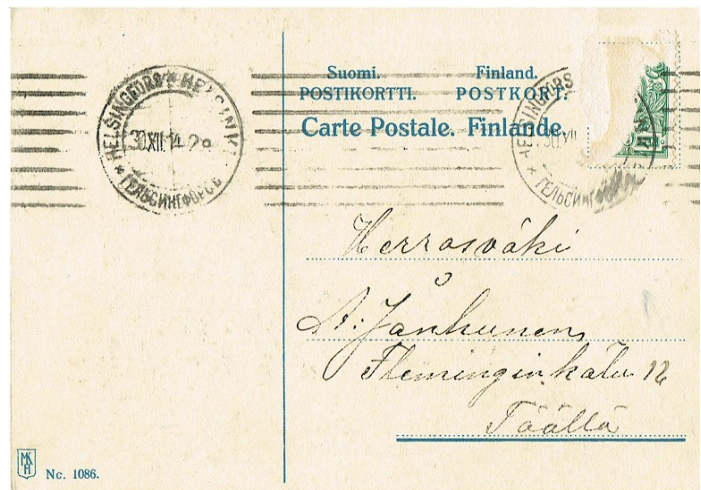
Elinin osoitteita:

Vuosi 1914

Elin Salomaa muutti naimattomana 06.05.1914 Kemiin ja siellä Albin ja Elin vihittiin avioliittoon lauantaina 05.12.1914. Aviopari muutti Helsinkiin vuoden lopulla.

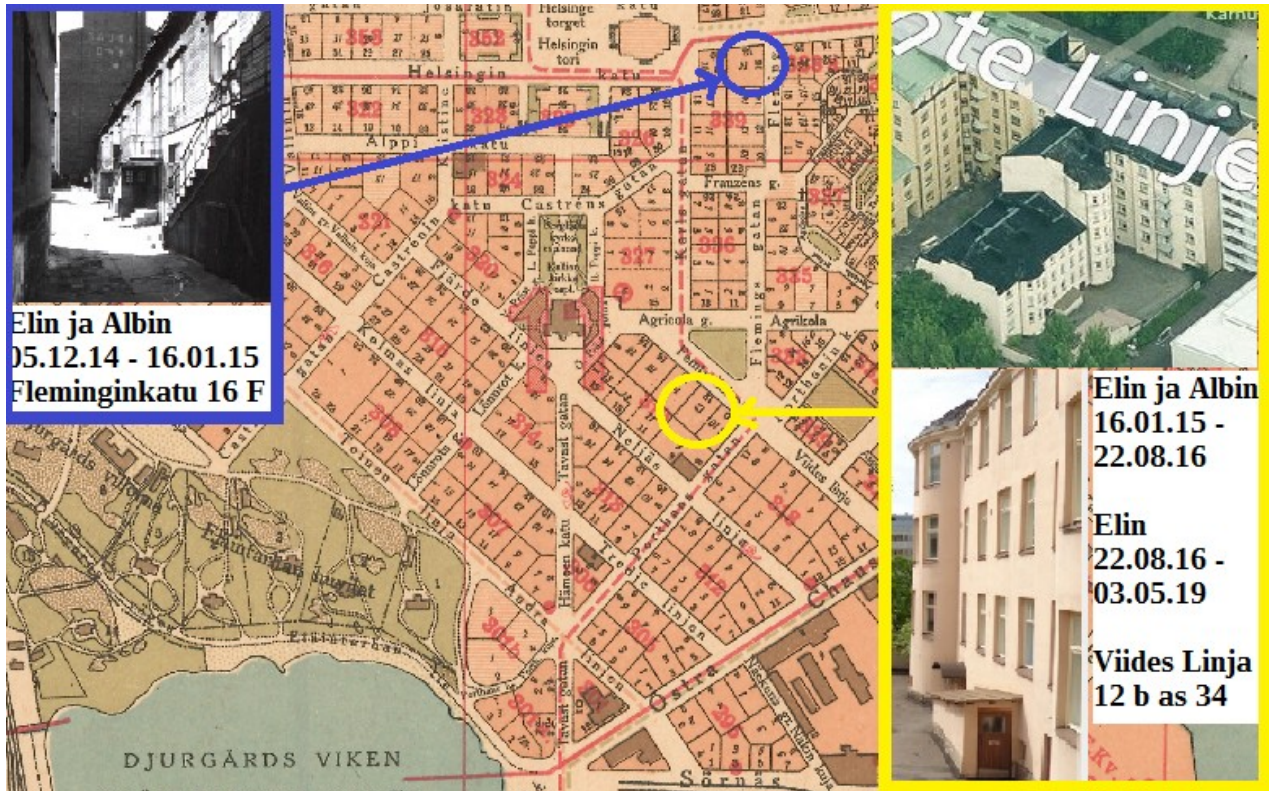
27.09.2015/ok

Ida ja Isak Frilanderin kortti 30.12.1914

Yhteiskuva on Helsingissä kuvattu, se on oletettavasti hääkuva

Helsingissä tuore aviopari oletettavasti asui yhdessä Fleminginkadulla ja Viidennellä Linjalla. Epävarmuus aiheutuu siitä, että Elinin ja Albinin osoitetiedoissa on nämä vuodet merkitty tulkinnanvaraisesti. Elokuun 1916 jälkeen avioparilla oli selvästi eri osoitteet.

27.09.2015/ok

Vuosi 1915

Elin kertoo liittyneensä Sos. Dem. Puolueeseen vuonna 1915. Sos. Dem. puolue ja ammattiyhdistysliike olivat siihen aikaan samalla jäsenkirjalla. Liittyminen on mitä ilmeisemmin tapahtunut Miina Sillanpään perustamaan Helsingin Palvelijataryhdistykseen.

25-vuotias Elin v. 1916

Vuosi 1917

Helsingin sosialidemokraattinen kunnallisjärjestö päätti 18.03.1917 muodostaa kaikkia puolue- ja ammattiosastoja kokoavan elimen, Helsingin Työväenjärjestöjen eduskunnan⁷, johon myös Elin valittiin edustajaksi.

Toukokuun 29. päivänä Helsingin Palvelijataryhdistys järjesti työväentalolla näyttävän mielenosoituskulkueen tärkeimpänä tavoitteenaan kahdeksan tunnin työpäivä. Elin lähti mukaan ja kun hänen emännöitsijänsä sai tietää Elinin olleen mukana piikojen mielenosoituksessa, hän sai potkut.

Elin osallistui myös 04.10 – 06.10.1917 Suomen Sos. Dem. Naisliiton liittokokoukseen.

Työväen vallankumouksellisen keskusneuvoston julistama suurlakko oli 14.11. - 19.11.1917. Lakkojulistuksessa vaadittiin Me vaadimme-julistuksen⁸ täytäntöönpanoa kokonaisuudessaan. Elin oli mukana Suurkirkon luona mielenosoituksessa ja lakossa.

⁷ Helsingin Työväenjärjestöjen Eduskunnan tarkoituksena oli maaliskuun vallankumouksen jälkeisessä tilanteessa koota pääkaupungin järjestäytyneen työväestön voimat yhteen.

Ensimmäiseen kokoukseen Helsingin Työväenjärjestöjen Eduskunta kokoontui 21. 03.1917.

⁸ Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen ohjelma vuonna 1917, jossa vaadittiin saattamaan voimaan valtalaki, virkamieskunnan ja oikeuslaitoksen uudistaminen, uuden senaatin eroaminen, torpparien vapauttaminen, kahdeksan tunnin työaika ja kunnallislakien vahvistus.

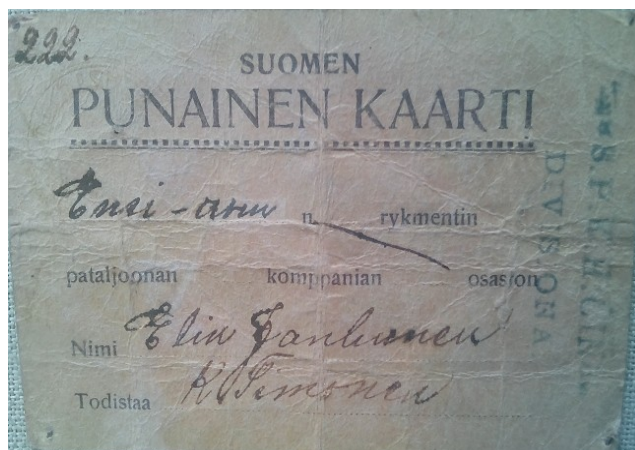
Vuosi 1918

Elinin kansalaissota

Aili Sinkkonen kertoo: "Äänestettiin vallankumoukseen 1918 osallistumisesta. Äänestys meni suhteellisen tasan meneminen ja ei meneminen. Äiti aina sano, että kun kerran enemmistö päättää niin enemmistön tahtoa noudatetaan. Siinä ei ole mitään ehtoja. Kun kerran päätettiin lähteä niin sinne lähdettiin. Aseita ei sitten äitikään saanut. Äiti kutsuttiin sinne joukkoihin sanitääriksi elikkä sairaanhoitajaksi. Hän kun oppinu Siltatehtaalla ollessaan Ida-tädiltä sitomisia ja puhdistuksia ja kaikkia muutakin."

Suomen kansanvaltuuskunta ja Työväen pääneuvosto päättivät 26.01.1918 liikekannallepanosta ja vallankumouksen aikataulusta. Vallankumous päätettiin aloittaa 27.01.1918 klo 22.00. Työväen järjestyskaartit ja Helsingin punakaarti yhdistyivät Suomen punaiseksi kaartiksi.

Elin Janhunen liittyi punakaartiin 27.01.1918 ja oli Kirkkonummella ja Karjaalla 16.02.1918 – 27.2.1918. Elin ei ollut rintamalla vaikka Siuntiossa ja Kirkkonummella taisteltiin.

Saksalaiset olivat nousivat maihin Hangossa 03.04.1918 ja Tampere antautui 05.04.1918. Kansanvaltuuskunta siirtyi 08.04.1918 junalla Viipuriin.

Helsingistä lähtivät 09.04.1918 punaisten edustajina J. Joutsenniemi ja V.V. Lahtinen Viipuriin vaatimaan Kansanvaltuuskunnan ja yleisesikunnan palaamista Helsinkiin tai Riihimäelle. Samassa junassa oli myös Kavantsaarelle matkalla sanitääri Elin Janhunen. Elin oli Kavantsaaren rintamalla 09.04.1918 – 25.04.1918 ja joutui kokemaan mm. Pullilan mäen veriset taistelut.

Elin Janhunen kertoi 1960-luvulla Ollille seuraavanlaisen tarinan Kavantsaaren taisteluista: "Useita vuosia Kavantsaaren tapahtumien jälkeen Elin kohtasi Helsingin kadulla yllättäen tutun miehen. Hän oli aiemmin tavannut miehen Kavantsaarella taisteluhaudassa kun taistelussa rintamien väliin heidän lähelleen oli jäänyt haavoittunut punakaartilainen. Mies otti Elinistä kiinni ja sanoi, että nyt heti menemme hakemaan tuon haavoittuneen omaan juoksuhautaamme. Olen nähnyt unen, että meihin ei osu ja selviämme. Mies ja Elin nousivat juoksuhaudan reunalle, juoksivat haavoittuneen luo ja raahasivat hänet suojaan. Tätä ihmeellistä tapahtumaa he muistelivat kohtaamisessaan. Eliniä jäi vaivaamaan kuinka se mies oli niin varma heidän selviämisestään."

27.09.2015/ok

24.04. - 25.04.1918 yöllä punaisten päävoimat perääntyivät Viipuriin päin Portinhoikan - Juustilan kautta. Elin Janhunen oli vetäytymiskäskyn jälkeen koko yön erään toisen sanitäärin kanssa Kavantsaaren asemalla Esikuntarakennuksessa polttamassa punaisten miehistöluetteloita, käskyjä ja muita asiakirjoja, jotteivat ne olisi jääneet valkoisille. Heitä harmitti se, että esimiehet olivat lähteneet niin nopeasti. Aamulla he lähtivät viimeisten joukossa kohti Juustilaa.

Punaisten Esikunta, Kavantsaaren asema 25.4.1918 Kuva: Vapaussodan kuvahistoria 1938

Vetäytyvät joukot jatkoivat Juustilasta Tienhaaraan vain todetakseen tien Viipuriin olevan sotatoimialueena. Punaisten olivat luopumassa Viipurista, 25.04. – 26.04.1918 välisenä yönä Kansanvaltuuskunta oli lähtenyt Pietariin.

Elin jatkoi muun vetäytyvän joukon mukana Haminaan saapuen sinne 28.04.1918 ja sieltä jatkettiin Kouvolaan 03.05.1918. Elin vangittiin Kotkan joukkopidätyksissä 04.05.1918 samana päivänä kuin Noormarkusta Lahden taisteluiden ja Kouvolan kautta saapunut hänen miehensä Albin.

Elinin kuulustelupöytäkirjat

Elinin kuulustelupöytäkirja

Kuulustelupöytäkirja

1(3)

№

Pöytäkirja, pidetty alempana mainittua vankia

kuulusteltaessa Tammisaaren pitäjässäkaupungissa 10 päivänä kesä-kuuta

Milloin ja missä vangittu:

Kotona 4/5

Milloin ja minne vanki lähetetty:

Lauinaan 11/5 ja sieltä
Tammisaareen 31/5

Onko sairas? Onko tarhtuva tauti?

ei.

1918. Todistajina olivat läsnä:

Sotilaat Lauteri Edmund,
Merikarvian Grisbyström,
ja Arvid Wirtala. Keskustelu
pit. Lempijärven kylästä,
molemmat toimii nykyin.
2 joutaja. 6 komppaniasta.

Vangin ammatti ja nimi:

Kutaja Eliin Maria Jauhunen N° 495

Missä ja milloin syntynyt:

Mikkolampi p. Salo kyl. 25/3 1891.

Kotipaikka ja kodin osoite:

Helsinki 5:3 linja N° 12

Jos naimaton, läheisimmän sukulaisen nimi ja osoite:

Jos naimisissa, vaimon nimi, kuinka monta lasta sekä nuorimman ikä:

miss Leappoppa Albin Jauhunen; ei lapsia.

Mitä koulua on käynyt, tahi osaako kirjoittaa ja lukea:

ei kouluja; kirjoittaa ja lukee

Missä ja kenen luona kauemman aikaa ja viimeiseksi tehnyt työtä:

Helsingin Rone- ja Kattatehtäällä ja Rouva Ny-
manilla Kristianink. 1, Helsingissä.

Mihin työväenyhdistykseen ja ammattiosastoon liittynyt ja milloin:

Helsingin työväenyhdistykseen, Metallityöläisten
ammattiosastoon.

Milloin punakaarti perustettiin vangin kotipaikalla, ketkä johtajat:

Siunlakan Aikana viime syksynä; johtajia ei
tuus.

2/3)

Milloin yhtyi punaiseen kaartiin: mihin rykmenttiin, pataljoonaan, komppaniaan, osastoon, (platoonaan);
päälikköjen nimet, esikunnan jäsenet ja muut kaartin toimihenkilöt:

rupesi punakaartiin lausua-ryhmästä helmikuun
alussa; ensi-apu-osaston päällikkönä oli eräs
Timonen; muita päälliköitä ei tunnustanut.

Mistä syystä liittynyt punakaartiin, mitä palkkaa luvattu ja saanut:

työsuorituksista; palkkaa luvattiin 15 mk. päiväs-
pää; sai 2 kk:ta 900.

Keltä sotaan tai kaartiin kiihoittajia tuntee kotipaikallaan:

ei erityisesti ketään.

Missä ja milloin ollut taisteluissa; missä muissa toiminnoissa ollut; mitä aseita on kantanut ja missä aseet
nykyään:

Kävi ensiksi Kivikkomunella, missä viipyn vii-
kon ajan, myyjäkseni Kari Asumalla pari
päivää; Kivikkomunella oli taisteluja pilonin, mutta
ei johtunut rintamapalokseksi; 9/4 lähetettiin kei-
lät Kavantsaareen, missä olivat pari viikkoa; siellä
oli taisteluja koko ajan; oli siellä Hauvilan rin-
nalla; sieltä tulivat Juvustilan ja Hauvilan lautta
Kotkaan; ei ole kantanut aseita.

3(?)

Mitä vanki tietää kätkeytyistä asevarastoista tai aseista:

ei tiedä mitään.

Mitä vanki tietää:

aseista riisumisesta ennen sotaa ja sodan aikana (kutka esim. johtivat): ryöstöistä, murhista ja murha-
poltoista sosialistien suurlakon aikana viime syksynä ja myöhemmin ja kutka ottivat niihin osaa:

ei tiedä mitään.

*Siinä on luotettava. Tuntuu kiihkeältä
murhasuhteilaiselta.*

Ku joutui lastettavaksi vapaalle jalalle.

Ku joutui:

Ch. Ewe

Läsnäolunsa todistaa:

Santeri Ekman

Elinin arvoitus

Vuoden 1918 Työväen Kalenteriin Elin kirjoitti pidätys-, siirto- ja vapautuspäivänsä loppuvuodesta. Pidätyspäivän kohdalle oli kirjoitettu jonkun henkilön nimi, jonka Elin myöhemmin pyyhki pois. Kuka hän oli? Pyyhintäjäljestä luultavasti tulee K kirjaimella alkava mies- tai naishenkilö.

TOUKOKUU

Uusi luku.		Vanha luku.	Uusi luku.	Vanha luku.
1	K. Vappu	4,2—7,54 H. 18	16	T. Ester
2	T. Atanasius	19	17	P. Rebekka
3	P. Ristinpäivä	3,57—7,59 20	18	L. Erkki
4	L. Roosa	€ k. 0,6 a. 21		
5	S. Rukoussunn.	Jenny 22	19	S. Helluntaip.
6	M. Sigismund	3,51—8,4 23	20	M. 2 Helluntaip.
7	T. Helmi	3,46—8,9 24	21	T. Konstantinus
8	K. Aake	3,41—8,13 25	22	K. Hemminki
9	T. Helatorst.	Timo 26	23	T. Lyyli
10	P. Aino	k. 2,41 i. 27	24	P. Alarik
11	L. Osmo	3,36—8,18 28	25	L. Urpo
12	S. 6 s. Pääs. j.	Lotta 29	26	S. P. Kolm. p.
13	M. Floora	3,31—8,23 30	27	M. Ingeborg
14	T. Eedit	Touk. 1	28	T. Alma
15	K. Sofia	3,26—8,28 2	29	K. Oiva
			30	T. Basilius
			31	P. Helka

*Ypäivä jätettiin vanhiksi
katkassa / sieltä oli myöskin
siirrettiin Haminaan.*

Vankikuljetukset

Naisvangit siirrettiin 11.05.1918 Haminaan ja sieltä Elin siirrettiin Tammisaareen 31.05. 1918 ja sieltä edelleen 21.06.1918 Santahaminaan. Puolivälissä elokuuta Elin Janhunen siirrettiin Suomenlinnaan.

Elin kertoo: ”Niin no minä joutuin silloin kun minä olin punakaartin sairaanhoitajana, minä joutuin Kotkassa silloin kiinni, kun ne viimeiset kun tultiin sieltä Karjalan rintamalta. Joututtiin Kotkassa kiinni. Se kesä sitten oli sellasta Valtion täyshoitoa. Ensin meivät vietiin Kotkasta Haminaan, Haminasta Tammisaareen, Tammisaaresta tuotiin tonne Santahaminaan ja syksyllä sitten Santahaminasta Suomenlinna. Suomenlinnasta sitten päästettiin pois.”

Viljo Sohkanen: Punakaartilaisen päiväkirja ss. 190 – 191:

” Santahaminaan naisvangit tuotiin eri puolilta Suomea, Viipuria ja Kotkaa myöten. Helsinkiläisiä oli paljon. Kehnommassa kunnossa ovat odottavat ja ne joilla on pieniä lapsia.

Osa vangeista on tuotu Tammisaaren vankileiriltä. Se on vankileireistä kurjin. Siellä kuoli päivittäin satoja vankeja. Heidän määränsä oli jo silloin useita tuhansia. Leirialueella olevista puistakin on syöty kuoret niin korkealta kuin vangit pääsivät kiipeämään ollessaan vielä siinä kunnossa. Tilanne pahenee päivä päivältä niin kuin joka paikassa. Kuolleet haudataan rauta- ja maantienvälissä olevalle harjulle kaivettuun rivihautaan. Sinne ne kaadetaan suoraan hevosen rattailta ryysyineen ja ladotaan sitten pinoon kuin halot ilman ruumisarkkia. Kun noin viisikymmentä metriä pitkä hauta on täynnä, kaivetaan viereen toinen hauta. Näin saadulla soralla peitetään edelliset ruumiit. Se on kuin viillukseen kylvämistä.

Naiset olivat eräänä päivänä saaneet lähtökäskyn. Ne jotka kynnelle kykenivät. Kykenemättömät saivat jäädä sinne kuolemaan. Kulku päättyi radalla oleviin tavaravaunuihin. Lukituissa vaunuissa sitten nälkäisinä ja janoisina monen pysähdyksen jälkeen Helsinkiin ja sieltä Santahaminaan. Monia oli kuollut matkalla. Samanlaista oli ollut muilta leireiltä tulleilla. Helsingin ja sen ympäristön vangeista osa oli ollut ensin Viaporissa. Kuulusteltu heitä oli samoihin aikoihin kuin meitäkin, mutta ketään ei päässyt pois, eivät odottavatkaan.

Santahaminassa oli suoritettu naisvangeille myöskin ”lääkärintarkastus”. Odotushuoneessa oli ensi määrätty kaikki riisumaan housunsa, ja sitten tarkastukseen jokainen vuorollaan. Tarkastushuoneessa oli pöytäteline, johon jokaisen oli käytävä. Telineellä, joka oli siten sijoitettu, että kaikki huoneessa olijat siihen hyvin näkivät, joutui tutkittava sellaiseen asentoon, että hänen naisellisuutensa tuli kaikkien näkyviin. Yksi tutkijoista sitten hansikoidulla kädellään esitteli paikkoja kaikkien nähtäväksi. Katselijat nauraa hohottivat ja lausuvat arvostelujaan muodosta ja kelvollisuudesta.

.....

Rouva kertoi, etteivät he koskaan unohda tuota tarkastusta. Alaikäiset tytöt saavat hermokohtauksia vielä jälkeenpäin. Jos kerran tarkastus haluttiin suorittaa veneeristen tautien toteamiseksi, niin kuin väitettiin, niin miksi ei sitä annettu naisten tehtäväksi. Kyllä kai Helsingissä siihen pystyviä naisia olisi ollut. Ellei, niin olisivat ottaneet naisia edes huoneeseen. Sekin olisi miesten innon hillinnyt.

27.09.2015/ok

Naisvankeja kuljetetaan töissä eri saarilla. He siivoavat, pesevät pyykkiä, ompelevat ja tekevät miestenkin töitä. Yleensä ovat paremmassa kunnossa kuin miehet. Ovatko sitten sitkeämpiä kestämiään. "

Elin Janhunen 85-vuotislehtikirjoituksessa:

Saarelle oli tuotu valtavasti lehmä ja Elin joutui lehmipaimeneksi. Hän oli kerran kysäissyt johtajalta, saako lehmä lypsää omiksi tarpeiksi. Johtaja oli vastannut, että lypsäkää kunhan teette sen minun huomaamatta.

Aili Sinkkonen kertoo: *"Suomenlinnassa oli hyvä olla, sinne oli viety linnoituksen karja. Hän osasi lypsää ja hänet pantiin lypsämään. Ruuasta oli pula Suomenlinnassa. Siellä oli synnyttäneitä äitiä. Äitikin (Elin) auttoi erästä vastasyntynyttä. Lepän juuri oli kaivettu tyhjäksi, sinne tuotiin tyhjänä yöaikana limsapullo ja aamulla se käytiin hakemassa täytenä. Äiti sano, että varkauttahan se oli, mutta hän teki sen pelastaakseen vastasyntyneen lapsen. Syksyllä äiti sitten vapautettiin. Kuulustelupapereitten joukossa oli kopio Flintapappan (Elinin isä) kirjeestä jossa hän pyyt, että äiti vapautettas ku tarttis maaseudulla viljankorjuuapua."*

Vuosia myöhemmin Suomenlinnassa olleen lapsen äiti ja lapsi olivat saunassa. Nainen tunnisti Elinin ja näytti Elinille tämän pelastamaa lasta.

Elinin isä Topias Flinta, äidin Ida-siskon mies Isak Frilander, Helsingin asunnon isännöitsija K.E. Salin sekä Mustjärven suojeluskunnan päällikkö Arne W Crohus pyrkivät vaikuttamaan valtiorikosoikeuden tuomareihin ja lähettivät Elinin vapauttamisen puoltamisanomuksia:

H. Herra Tuiskinistuomari

Jos tyttäresi Työmiehen vaimo
Mrs Elin Maria Janku-
ren joka on vangittuna
Toukokuun vankili-
rissä, voidaan ehdoilla-
sti vapauttaa, pyydän näy-
rimmästi saada häneä
kursseni maanviljelys toi-
tiin.

Asikkalan, Mustajärvi 15. 7. 1918

Jopias Hiintta

Toivotaan:

Hanna Nieminen
Laimi Ahman.

Todistus

Palossa Asu Jankanen Eili Maria
Sinja 12 B 2 k on 34 on siveä ja
Rehellinen suomen kansalainen
Eikä siis ole millään tavalla häirinyt
Palossa asuissaan kettän jankas
Minä omalla nimelläni Tuuskintuomari

Helsingissä T. E. Salin Isännöitsijä
10/7 1918

Todistajat

Antan Puntti Selma Yakele.

Todistus

Täten todistan että Työmiehen vaimo
Metalli Työläinen Elin Maria Jankanen (o.s.
Saloman) vaimon Jopias Hiintan (o.s.
Syttyä) Asikkalassa 18⁵⁹. On yleensä tunnettu
siveeksi ja hiljaiseksi. Kunnalliseksi Suomen
kansalaiseksi. Yllä olevan perusteella voin
suositella hänen vapauttamaan ja alle päästämisen
yleiselle Turvallisuukselle saattamassa henkilöitä
Helsingissä 11 p. Heinäk. 1918.

Isak Frilander

(Kantaa Valtuustoa)
Kans. ja Valtuustoa

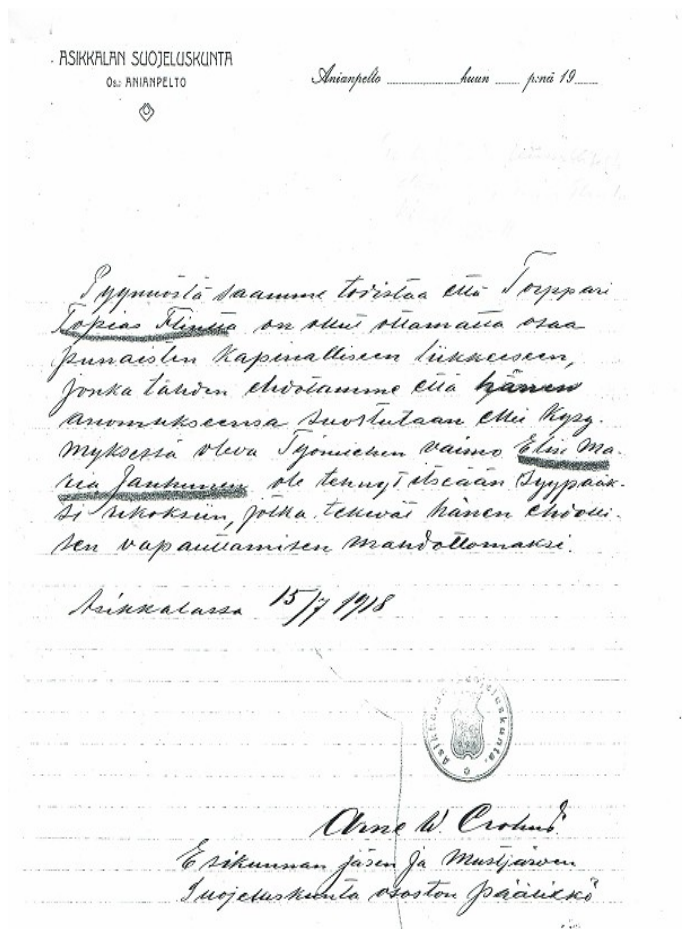
Todistajat

Antan Puntti Selma Yakele.

Isak Frilander

27.09.2015/ok

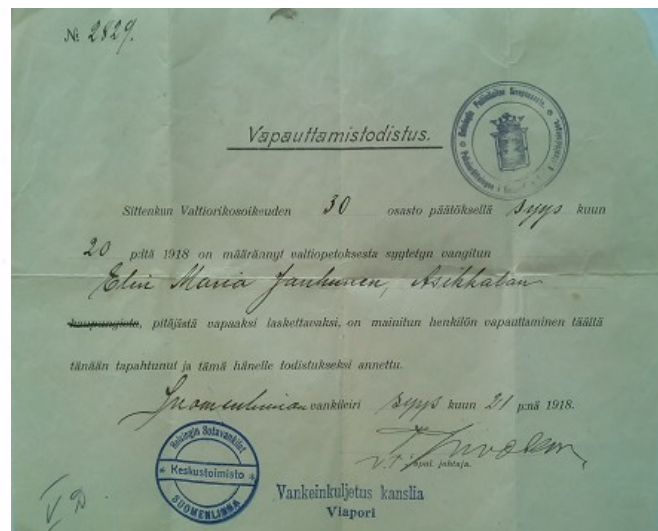

Vankeja oli enimmillään 80 000. Senaatti 28.06.1918 päätti päästää vankileireistä vaarattomaksi katsottavia vankeja. Vankien määrä lski heinäkuussa 44 000:een ja lokakuussa 22 500:aan. Vuoden 1918 lopussa vankeja oli noin 6000.

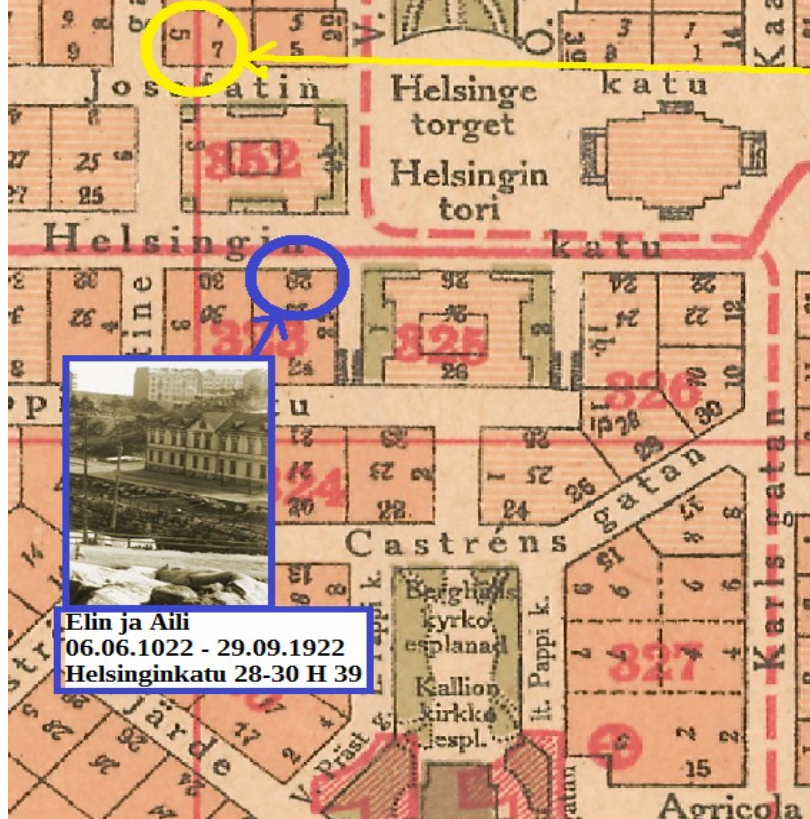
Korkeimman vallan haltijana Per-Erik Svinhufvud vahvisti 30.10.1918 armahduskirjan, jonka mukaan kaikki vapausrangaistukseen enintään neljäksi vuodeksi tuomitut oli laskettava ehdonlaiseen vapauteen. Tämä armahdus avasi leirien portit 10 206 henkilölle. Toinen lisäarmahdus tuli 07.12.1918, jolloin enintään kuuden vuoden rangaistuksen saaneet vapautettiin eli yhteensä 6519 henkilöä.

Elin Janhunen vapautettiin passilla n:o 378 oman muistikuvansa mukaan 23.09. Vapauttamistodistus n:o 2529 on päivätty 21.09.1918.

Saapui 1/10/18.
Valtiorikosoikeuden 30. osaston päätös asiassa, jossa virallinen syyttäjä
Urho Kaarna
on ~~seksuaalinen~~ vangittuna ~~Tina~~ Min
Maria Jankusta
~~seksuaalisen rikoksen~~ vastaan
Julkistettu asianomaisille 20 päivänä
Syyskuuta 1918.
Valtiorikosoikeus on tutkinut tämän asian ja katsoo ~~että syyllinen on~~
asianhaaroihin nähden oikeas-
aksi vapauttaa Jankusta
vangistuksesta.
Palautetaan jonnek. V. 378.
laskettavaksi vapoksi.
J. J.

Venäjän lisäksi Elin muutti asumaan VI Linian asuntoon

Elin ja Aili
15.11.1921 - 06.06.1922
Josafatinkatu 7 H 37

lä oli
vat
elkoa

tä työtä.
n ?)

27.09.2015/ok

Vuodet 1922 – 1941 / Elinin ikä 31 v – 50 v

27.09.2015/ok

Vuosi 1922

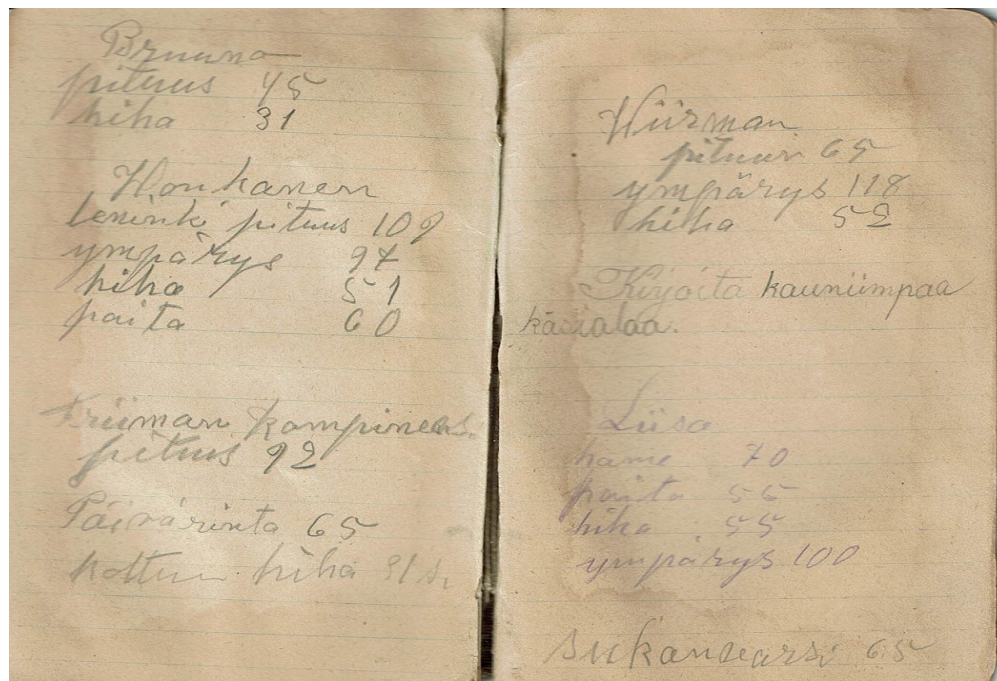
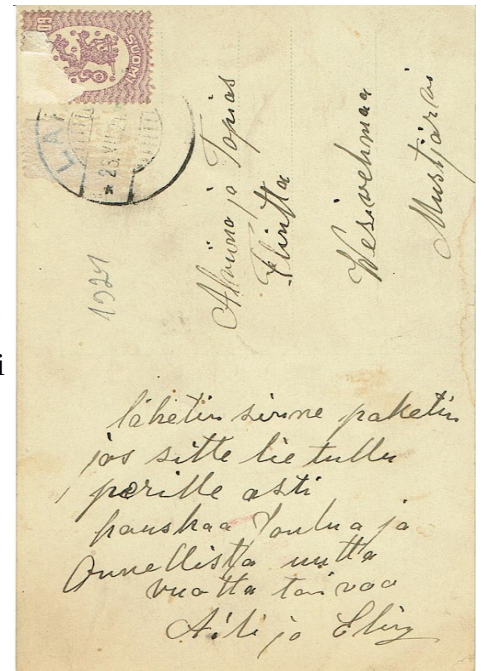
Elin ja Aili muuttivat 06.06.1922 Helsinginkatu 28 – 30:een ja edelleen Lahteen 29.09.1922. Albin muutti 07.06.1922 Joroisiin.

Lahdesta Elin löysi asunnon Mustankallion mäenrinteestä Metsolankatu 23:sta räätäli Varmasen talon yläkerrasta. Elin osti kutomakoneen ja sillä hän alkoi tekemään Metsolankadulla töitä ompelijana. Aili puolasi lankoja ja juoksutteli 6-vuotiaana valmiita töitä asiakkaille.

Elinin kortti v. 1924 vanhemmilleen

Aili ja Elin Varmasen talon portailla 1923

Elin ompelu asiakaskirja. Aili on siihen kommentoinut: "Kirjoita kauniimpaa käsialaa"

Vuosi 1925

27.09.2015/ok

Elinin mies Albin kuoli selvittämättömissä olosuhteissa. Ruumis löydettiin 25.01.1925 osittain mädäntyneenä. Elin kulki hautajaisiin Lahdesta Helsinkiin.

Vuosi 1929

Järjestöelämään oli tullut väli vuosia koska Elinillä ei ollut varaa maksaa jäsenmaksuja. Huhtikuussa Elin liittyi Lahden Sos. Dem. Naisyhdistykseen kun rahaa alkoi tulla paremmin. Hän oli myös perustamassa lasten raittiusosasto Sytykettä ja aloitti ohjaajana.

Elin kertoo: *"Päivän Nuorissa (huom Sytyke) minä aloin toimia Lahtessa. Se oli – niin se oli siten jälkeen kapinan. Tyttö oli silloin, minun oma tyttö oli silloin 7 vuoten vanha varmasti kun sinne perustettiin raittiusyhtistys ja sitte perustettiin lasten osasto. Silloin minä aloin ohjaamaan sitä lastenosastoa."*

Vuosi 1930

Elin aloitti Kansan asiamiehenä saadakseen hieman lisärahaa. Elin myös hakeutui töihin kodin ulkopuolelle ja pääsi Evald Virtasen pukutehtaalle.

Eila Jokinen: *Ajassa avoimin mielin* s. 48:

Lasten raittiusosasto Sytyke oli erityisen huolenpidon kohde. Sitä tuettiin monin tavoin, mm. lahjoitettiin rahaa, jotta osasto saattoi tehdä junamatkan Tampereelle kesäkuussa -31.

Virtasen pukutehdas

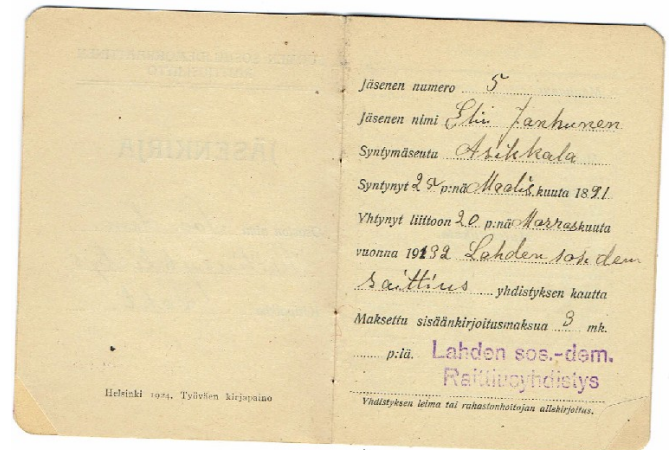
Vuosi 1932

27.09.2015/ok

Elinistä tuli jäsen n:o 5 liittyessään Lahden Sos. Dem. Raittiusyhdistykseen.

Vuonna 1932 Aili ja Elin olivat Mustjärvellä auttamassa heinäkorjuussa.

Vuosi 1933

Elin oli vuosina 1933 – 1935 Lahden Sos. Dem. Naisyhdistyksen varapuheenjohtaja. Kuva Eila Jokinen: Ajassa avoimin mielin

Yhdistyksen jäsenet kokoontuneina 35-vuotisjuhlakuvaan. Takarivissä varapj. Elin Janhunen kolmas vasemmalta.

Vuosi 1934

27.09.2015/ok

Kesäkuussa 1934 pidettiin Helsingissä ”Lastenpäivät”. Mitä ilmeisemmin Sytyke kävi siellä esiintymässä.

Vuosi 1935

Elin otti myös osaa Lastentyön neuvottelukokoukseen Tampereella 1935.

27.09.2015/ok

Vuosi 1936

Elinin uusi työpaikka löytyi 15.10.1936 Tuomisen Pukutehtaalta.

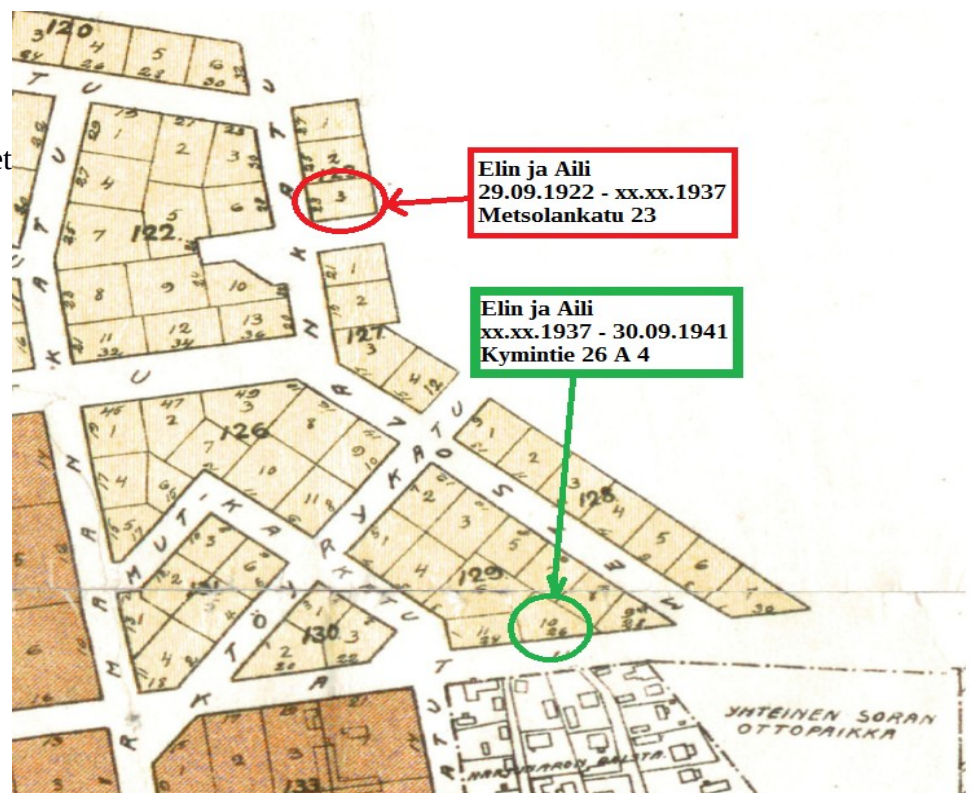

Vuosi 1937

Varmasen perhe hajosi ja veli Matti Varmanen otti talon ja perusti sinne räätäliverstaan. Elinin vuokrasopimus sanottiin ylös. Uusi asunto löytyi kuitenkin lähistöltä: Kymintie 26 A 4.

Kymintien pihassa oli Elinillä ja Aililla peltotilkku, jonne istutettiin peruunaa, porkkanaa ja kukkasia. Aili hankki siemenet työpaikaltaan Lahden Osuuskaupan varastosta.

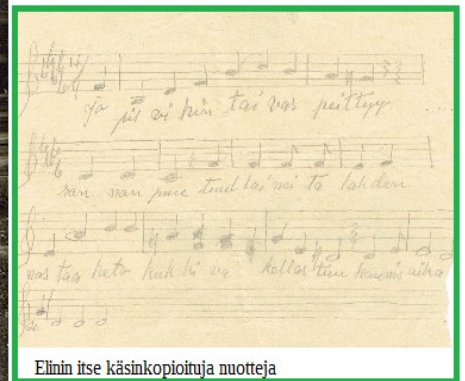
Elin ja Aili liittyivät Lahden Työväen sekakuoroon.

27.09.2015/ok

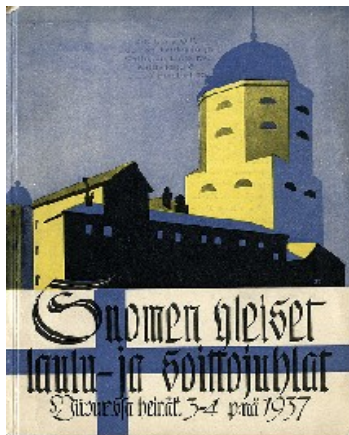

Helto
Elin Järnström.

Elinin itse käsinkopioituja nuotteja

Sulasol⁹ järjesti Suomen yleiset laulu- ja soittojuhlat Viipurissa 03.07 – 04.07.1937 Lahden Työväen sekakuoro otti osaa. Elin ja hänen tyttärensä Aili olivat laulujuhliilla laulamassa ja marssimassa.

9 Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto r.y.

27.09.2015/ok

Vuosi 1939

Lasten raittiusyhdistys
Sytyke juhli 07.05
kymmenvuotist aivaltaan.
Juhlassa esiintyi Sytykkeen
lapsikuoro ja kuvassa ovat
kuoronjohtaja ja ohjaajat

Elin oli kunnallisvaaliehdokkaana syksyllä 1939.

Eila Jokinen: **Ajassa avoimin mielin** s. 49:

Naisyhdistys siirtyi vuoteen 1939 rauhallisin mielin. Pitkäaikainen toive kesäkodista oli toteutumassa: kodin avajaisia vietettiin 18.6.1939. Koko kesän täyttää Hietarannan valmistumisesta koettu ilo ja puuha. Syyskuussa yhdistys asettaa kunnallisvaaleihin seitsemän ehdokasta. He ovat: Laina Savutie (ent. Savander), Anni Myyryläinen, Fanni Mäkinen, Edla Virtanen, Elin Janhunen, Elvi Vahteristo ja Anna Flinkman. Valtuustoon heistä pääsee Anni Myyryläinen.

Talvisota 30.11.1939 – 12.03.1940

Neuvostoarmeija ylittää rajan sotaa julistamatta. Antin päivän aamuna 30.11.1939 klo 06.50 neuvostojoukkojen hyökkäyksen Karjalan kannaksella aloittaa voimakas tykistökeskitys. Neuvostoliiton ilmavoimat pommittavat päivän aikana 16 suomalaista paikkakuntaa.

Venäläiset Tupolev SB 2 pommikoneet ilmeistyivät Lahden taivaalle ensimmäisen kerran 01.12.1939.

27.09.2015/ok

Vuosi 1940

Tuomisen pukutehtaalla tehtiin yöllä töitä pommitusvaaran takia. Talvisodan pommituksissa 13.01.1940 Kymintie 26:n ja 28:n väliin tuli iso pommi. Se sytytti molemmat talot palamaan. Elin ja Aili raahasivat kiireellä ompelukoneen ja kutomakoneen toisen kerroksen asunnostaan. Koneet eivät onneksi vahingoittuneet.

Talon ulkoseinä hiilti ja se piti korjata. Kesti kuitenkin pitkäähkön ajan ennen kuin talo korjattiin.

Parin kuukauden ajan Elin ja Aili lähtivät joka lauantai kolmen aikaan säässä kuin säässä kävelemään Kyynärän taloon Villähteelle (Elinin äidin veljen Willehardin pojan Anttoon talo). Tie kulki Ahtialan tien kautta ja sieltä polkua Kyynärötaloon, matka oli noin 11 km. Kyynärössä Elin ja Aili saivat syödä, nukkua ja sauna. Saunominen oli erityisen tärkeää, koska Kymintiellä ei ollut vettä. Sunnuntai-iltana käveltiin takaisin kotiin.

Vuosi 1941

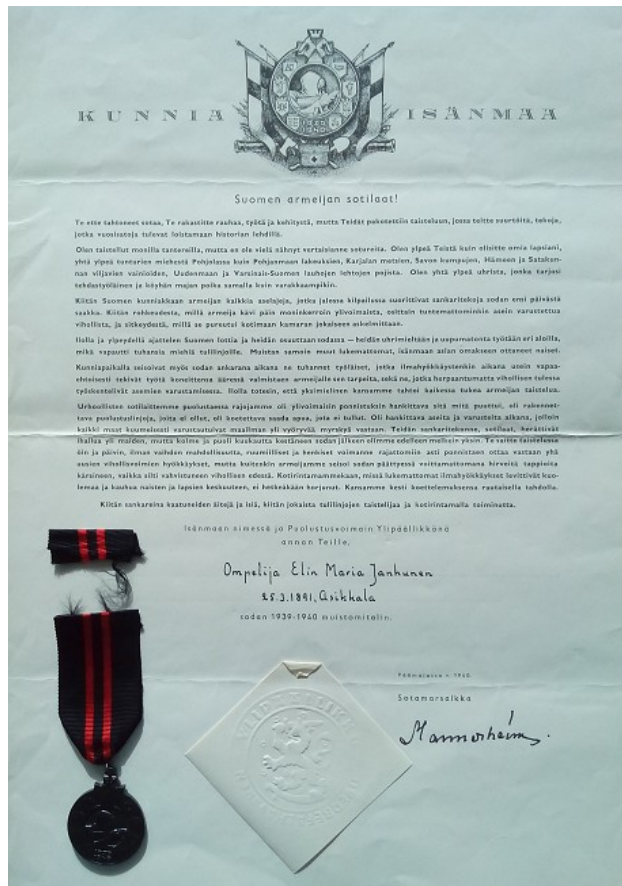

25.03.1941 juhlittiin 50 vuotta täyttävää Eliniä.

Elin otti osaa maaottelumarssiin 08.05.1941

MARSSIKORTTI	
K. N:o 4	Matka 10 km — Rajatulos 1 t. 40 min.
Ennen v. 1928 syntyneet NAISET	
Sukunimi: Jankunen	Toimitsijain merkinnät:
Etunimet: Elin Maria	Tulot: 18,54
Syntymävuosi: 1891 2/3	Talot: 17,95
Järjestäjä: M. Tuomi	129
Paikkakunta: Lahti	valvojan allekirjoitus
Suorituspäivä: 8/5	Marssimerkki lunastettu
Ohjeita marssijoille: Osanottaja täyttää seuralle kassalalla kaksi korttia sekä antaa toisen toimitsijalle ennen lähtöä lähtöajan ja maalissa tuloksen merkitsemistä varten. Toinen kortti jää maan- suorittajalle ja toinen toimitsijalle. Kortin voi kantaa taskussa keskeiltä kaksien kerrosten tallema. Varatkaa 50- mk:n raha marssinmerkin lunastamiseen. Maailin tullessa on kortti pidettävä valmiina kädessä!	
Tarkistusmerkinnät matkan varrella:	

27.09.2015/ok

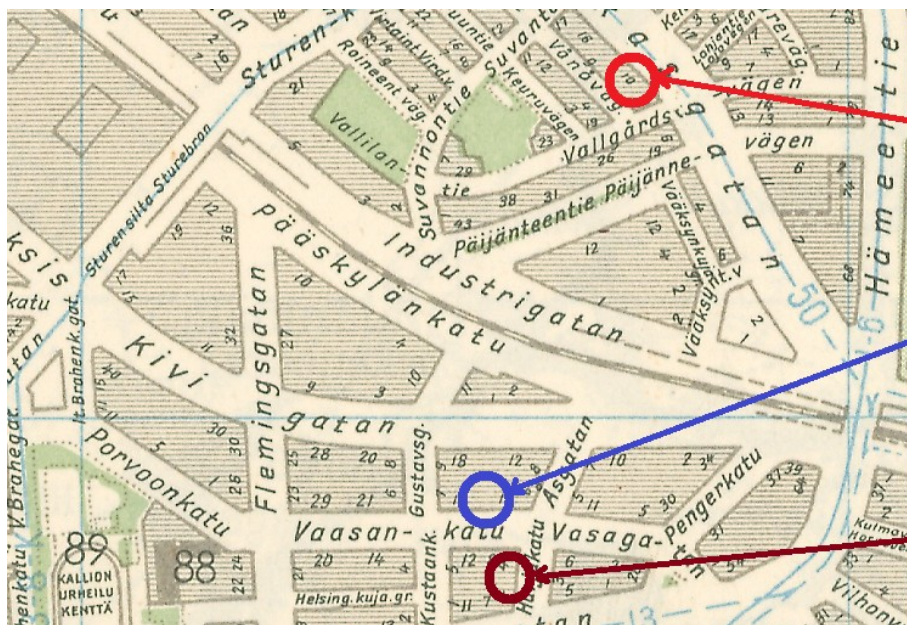
Talvisodan muistomitali myönnettiin
 Elinille Ylipäällikön päiväkäskyllä n:o 7,
 päivätty 30.07.1941

Saksa hyökkäsi Neuvostoliittoon 22.06.1941 ja Suomi aloitti sotatoimet 25.06.1941

[illegible]

27.09.2015/ok

Elin irtisanoutui 26.09.1941 Tuomisen Pukutehtaalta ja muutti Helsinkiin heti perunan noston jälkeen. Hän muutti Ailin asuntoon Mäkelänkatu 10 A 12:aan. Lokakuun 3. päivänä hän liittyi Osuusliike Elannon jäseneksi.

1941 Aili ja Elin Mäkelänkatu 10 a 12

1943 Aili, Rikhard, Elin Vaasankatu 15 C 79

1944 Elin Harjukatu 4 a A 23

Vuodet 1942 – 1980 / Elinin ikä 51 v – 89 v

Vuosi 1942

Elin jatkoi lauluharrastustaan Helsingin Työväen sekakuorossa.

Aili Sinkkonen: ”Sotavuosina 42, 43 ja 44 meillä oli kasvimaata Vantaalla. Silloin se oli Annalan kartanon maita Kuninkaanteiden risteyksessä. Me syksyllä tuotiin sieltä sitä maan satoa; perunoita ja porkkanoita ja punajuuria ja muita. Kärrättiin kottikärrillä kun se oli aika pitkä matka nykyisen Kypylän takaa.”

Annalan kartano sijaitsee Vanhassa kaupungissa noin 3,5 km päässä Mäkelänkadulta.

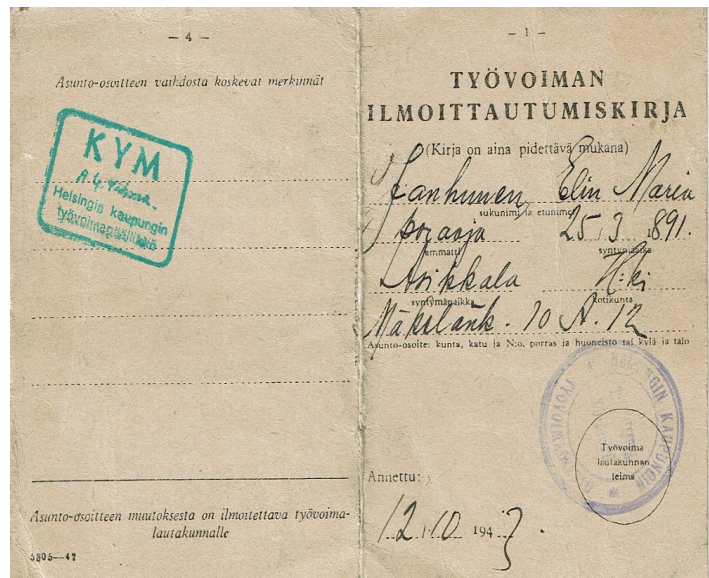
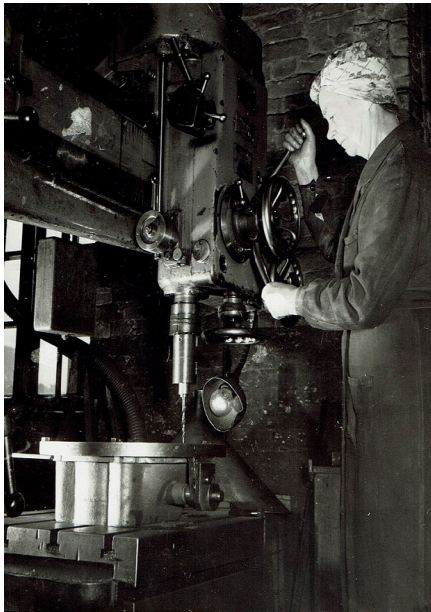
Vuosi 1943

Lokakuussa löydettiin kaksio ja Elin muutti Vaasankatu 15 C 79:ään. Asunnon toiseen huoneeseen muutti kesäkuussa avioitunut nuoripari Aili ja Rikhard. Asuntopula oli suuri ja suurempiin huoneistoihin sijoitettiin vieraita ihmisiä. Elinkin joutui vastentahtoisesti hyväksymään Rikhardin isän Johanneksen asumisen jonkun aikaa samassa asunnossa.

Elinillä on raittiusyhdistys Riennon jäsenkirja vuodesta 1943 alkaen.

Työvelvollisuus

Suomessa säädettiin yleinen työvelvollisuus lokakuussa 1939. Alkuun työvelvollisuus kosketi 18-55-vuotiaita, mutta vuonna 1942 työvelvollisuuden piiriin joutuivat myös 15-17-vuotiaat nuoret ja 55-65-vuotiaat vanhat. Naiset toimivat sota-aikana monissa ammateissa, joissa heitä ei ennen ollut nähty. Sotavuosina kotirintaman oli venyttävä äärimmilleen asti, jotta kaikki tarpeelliset työt saatiin hoidetuksi. Naisten ohella käytettiin tilapäisesti apuna myös koululaisia.

Elin oli työvelvollinen ja hän suoritti työvelvollisuutensa Suomen Autoteollisuus Oy:n koneosastolla poraajana ja jatkoi sen jälkeen siellä vakituisena työntekijänä hieman yli 10 vuotta.

Vuosi 1944

Elin kuuli, että Harjukadulla oleva pariskunta halusi muuttaa isompaan asuntoon ja Elinille sopi pienempi asunto paremmin Rikhardin ja Ailin muutettua Karkkilaan. Elin vaihtoi Vaasankadun asunnon 17.07.1944 pieneen 20 m²:n yksiöön Harjukatu 4 a A 23:een. Asunnossa oli yksi huone, WC ja keittokomero, jossa oli kaasulla toimiva liesi sekä yksi patteri ulkoseinää vasten.

Kaasupoletti

27.09.2015/ok

Tavarat olivat kortilla ja kupongeilla sai pieniä määriä peruselintarvikkeita.

Vallilan sosialidemokraattiset naiset perustivat lomakodin vähävaraisten työläisäitien ja heidän lasten kesävirkestystä varten. Naisyhdistykset ja erityisesti työläisnaisten järjestöt ryhtyivät järjestämään kesälomia niille, joilla ei oikeastaan ollut edes oikeutta ja mahdollisuutta lomaan. Lomakodin Kannatusyhdistyksen perustava kokous pidettiin Vallilan työväentalossa 14.12.1944. Elin oli mukana perustaja-, ja sittemmin ainaisjäsenenä.

Kotorannassa Elin Janhunen ja Alma Ukkonen

Vuosi 1945

Elin liittyi Vallilan Sos. Dem. Naisyhdistykseen, jonka johtokunnassa hän myös toimi myöhemmin vuosina. Hän sai myös kunniakirjan Sarastuksen levityskilpailuun osanotosta.

Päivän Nuoret kävivät Turussa Elinin johdolla v. 1945.

27.09.2015/ok

Soutustadionillakin käytiin laulamassa.

Vuosi 1948

Helsingissä sosialidemokraattinen lasten raittiusosasto Nousevan Voima toimi ainakin vuosina (1948 - 1955)¹⁰. Toiminnassa oli myös mukana Elin Janhunen.

Vuosi 1951

Elin täytti 60 vuotta asuessaan Harjukadulla.

10 Tietolähde: Helsingin kaupungin vuosittaiset avustukset raittiusosastolle

60-vuotiaita

Tänään:

Rouva Elin Maria Janhunen, Harjuk. 4 a A 23. Hän on syntynyt Asikkalassa. Puolueen jäsen Elin Janhusesta tuli, jo 1915 ja Venäjän vallankumouksen jälkeisenä aikana hänet nuoresta iästään huolimatta valittiin silloisen ns. työväenjärjestöjen eduskunnan jäseneksi Helsingissä. Lahteen muutettuaan hän toimi Lahden sos.-dem. Naisyhdistyksessä vuoteen 1941, jolloin tuli takaisin Helsinkiin. Täällä hän on Vallilan sos.-dem. Naistyhdistyksen jäsen mm. sen johtokunnassa. Hän on myös osuustoimintamies, mutta varsinkin raittiustyö on aina ollut häntä lähellä, ja hän toimi Lahdessa mm. lasten raittiusosasto Sytykkeen ohjaajana toistakymmentä vuotta. Helsingissä hänestä tuli Riennon jäsen ja hän ryhtyi ohjamaan Nousevan Voiman lapsia. Myös Vallilan Päivän Nuorten toimikunnan puheenjohtajana ja lasten ohjaajana Elin Janhunen on innokkaasti toiminut vuodesta 1946. Mainittakoon, että häneltä on riittänyt aikaa myös työväen kuorotoiminnalle.

*

Vuosi 1953

Sos. Dem. Naisliiton XX edustajakouksessa Helsingissä huhtikuun 19 ja 20 päivinä Vallilan Sos. Dem. Naisyhdistystä edustivat Elin Janhunen, Alma Ukkonen ja Martta Kulonen.

Kokouksessa Elin oli huolissaan varhaisnuorisotyöstä: *"Naisyhdistykset ja -jaostot aika huonosti huomioivat varhaisnuorisotyön eteenpäin viemisen. Äidit eivät johda lapsiaan sen piiriin eikä tehosta sen toiminnan tärkeyttä. Anni Rinne on joskus sanonut, että vanhemmat pitäisi panna koulun penkille ja minä olen samaa mieltä. Älkää kieltäytykö, kun teitä ehdotetaan varhaisnuorisotyötoimikuntiin."*

Vuosi 1954

24.08.1954 Elin lopetti Suomen autoteollisuudessa ja jatkoi työntekeä Helsingin kaupungin työtuvilla eläköitymiseensä asti vuoteen 1962. Elinille myönnettiin kansaneläke vuoden 1956 kansaneläkeuudistuksen perusteella.

Kansaneläkeuudistuksessa 1956 kansaneläkkeestä poistui ansiosidonnaisuus ja kansaneläke muuttui tuloharkinta- ja tasaeläkkeeksi, ts. eläke koostui tuloharkintaisesta tukiosasta ja kaikille maksettavasta tasasuuruudesta perusosasta.

Vuosi 1959

Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen hajaannuksen syynä oli vuonna 1957 Väinö Tannerin valinta puheenjohtajaksi Emil Skogin tilalle. SDP:stä erotetut ja eronneet perustivat Emil Skogin johdolla Työväen ja Pienviljelijäin Sosialidemokraattisen liiton (TPSL) vuonna 1959. "Skogilaiset" pyrkivät saamaan haltuunsa mahdollisimman paljon SDP:n perus-, nais-, raittius- ja lasten yhdistyksiä haltuunsa.

Sylvi Salminen kertoo: "Sitten kun tuli nämä puoluehajaannus. Martta Kulonen oli Naisyhdistyksen puheenjohtajana ja Skogin kannattaja. Elin perusti uuden yhdistyksen, Vallilan Seudun Naiset ja varmasti Eliniä sitten seurasi moni, joka oli aikaisemmin ollut toisella kannalla. Eliniin luotettiin ja arvostettiin."

Elin kertoo: "Noh, silloinkun oli se hajaannus, niin silloin kun ne sellaisella vääryytellä veivät sen naisyhdistyksen sinne tipiläisten puolelle tai sill oli niin monta nimeä se oli simoslaisia ja skogilaisia ja – ja mitä laisia ne olivatkaan sitten. Meitä oli silloin yli 70 kun me erottiin sieltä kaikki

27.09.2015/ok

yhessä rytäkässä sieltä pois ja perustettiin tämä Vallilan Seudun Naiset ja minä olin ensimmäiset viisi vuotta nin puheenjohtajana”.

Vuosi 1960

Sos. Dem. Naisten Keskusliiton I edustajakokouksessa Helsingissä maaliskuun 27 ja 28 päivinä Vallilan Seudun Sos. Dem. Naisia edustivat Elin Janhunen ja Lyyli Eliasson. Elin Janhunen ja muutama muu kokousedustaja kukitettiin.

He olisivat olleet oikeutettuja olemaan veteraaniaitiossa, mutta he kaikki olivat mukana aktiivisina kokousedustajina. Sillä tavalla Puolue kunnioitti henkilöitä, jotka tukivat vaikeina aikoina Puolueen linjaa.

1960 Elin Janhunen kutsuttiin Sos. Dem. Raittiusliiton kunniajäseneksi Savonlinnassa

Elin Janhunen Päivän Nuorten ohjaajana

Vuosi 1961

27.09.2015/ok

Elin oli perustamassa tai muuten mukana Vallilan kansaneläkkeensaajien yhdistyksessä ja Vallilan eläkkeensaajissa.

Elin täytti 70 vuotta Harjukadulla.

Elin jaksoi kannustaa nuoria läpi elämänsä. Hän oli joka viikko mukana Vallilan Tähkän Nuorten kokouksissa niin kauan kuin nuorisojärjestö toimi.

Vallilan Tähkän Nuoret vuonna 1961

70-vuotiaita

Puolueveteraani Elin Janhunen Helsingissä. Hän on syntynyt Asikkalassa mäkitupalaisen tyttärenä ja joutui pienestä lapsesta saakka kulkemaan kartanon töissä pälväpalkkalaisena. Koulun käynti supistui kiertokouluun ja rippikouluun. 15-vuotiaana hän aloitti "piikomisen". — Jo ennen Venäjän vallankumousta hän liittyi työväenjärjestöjen toimintaan. Tuoreessa muistissa on vuoden 1917 marssi Seasaatintorille 8-tuntisen työpäivän saavuttamisen merkeissä. Kotkassa hänet 1918 pidätettiin, vietiin proomulla, milloin härkävaunussa, milloin laivalla reitti: Kotka — Hamina — Tammisaari — Santahamina — Suomenlinna, josta siten syyskuun lopulla pääsi jälleen vapaaksi. — Hän on ollut mukana myös ammattijärjestöissä, mutta eniten hän on tehnyt työtä poliittisissa ja raittiusjärjestöissä. — Tällä hetkellä hän on puheenjohtajana Vallilan Seudun Sos.-dem. Naiset r.y:ssä ja Raittiusyhdistys Tähkässä, kuuluu myös Raittiusyhdistys Rientoon, Pälvän Nuorten Keskustoimikuntaan ja Raittiuspiiritöimikuntaan. Hän on myös Sos.-dem. Raittiusliiton kunniajäsen sekä Sos.-dem. Naisten Keskusliiton veteraani-jäsen. Lukuisat järjestötoverit onnittelevat 70-vuotiaasta.

Vuosi 1962

Harjukadun asunto oli hyvin kylmä. Lämpötila oli 15-16 asteen paikkeilla talvella. Asuntoja ei ollut

27.09.2015/ok

saatavilla ja asuntolautakunnalla oli pitkä jono asunnontarvitsijoitsa. Lennart Sinkkonen pisti Helsingin Kaupungin Satamalaitoksen virkalakin päähänsä ja meni asuntolautakuntaan puhumaan. Hän perusteli asunnon tarvetta sillä, että Elin vanhana ihmisenä tarvitsisi lämpöisemmän asunnon. Muina perusteluina hän käytti Elinin pitkää uraa Sos. Dem. Puolueessa ja Raittiusliitossa. Elin voisi hyvinkin ostaa Arava osakkeen.

Jonkun ajan kuluttua sieltä tulikin ilmoitus, että Näyttelijäntie 4 osaketaloista oli myytävänä 26 neliön Arava¹¹ yksiö. Hinta oli 6000 mk ja kauppakirjat tehtiin Elinin nimiin. Rahaa ei kuitenkaan ollut mutta Aili oli Vallilan Työväen Säästöpankin konttoritoimikunnan jäsen ja sai Siltasaarenkadun Työväen Säästöpankista itselleen 6000 mk:n lainan.

Elin oli perustamassa Raittiusyhdistys Tähtää ja vuodesta 1979 alkaen Vallilan Sos. Dem. Raittiusyhdistys Tähtää.

Vuosi 1964

Elin kutsuttiin Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen kunniajäseneksi. Samana vuonna hän perusti Vallilan Kotien Puolesta r.y:n ja oli sen puheenjohtajana. Hän oli myös Helsingin Kotien Puolesta r.y:n johtokunnan jäsen.

Vallilan Seudun Sos.-dem. Naiset ry. jakoi tiistaina 12. 5. vapaa-jäsenkortit yhdeksälle jäsenelleen tunnustuksena pitkäaikaisesta ja uutterasta työstä puolueen hyväksi. Kuvassamme vapaakortin saaneita veteraanijäseniä kukitettavina: Yhdistyksen puheenjohtaja Maire Lindholm (vas.), Elin Janhunen, Lempi Lehto, Elsa Paasonen, Elsa Tamminen, Erna Öster ja sihteeri Aili Virtanen. Kuvasta puuttuvat Aira Juurinen, Ulla Laiho, Saimi Niininén ja Elin Vesterinen, jotka sairauden ym. esteiden vuoksi eivät olleet voineet saapua tilaisuuteen.

11 Arava oli vuonna 1949 perustettu Asuntorakennustuotannon valtuuskunta, joka järjesti halpapakorkoisia lainoja asuntotuotantoon.

Vuosi 1966

Elin täytti 75 vuotta asuessaan
Näyttelijäntiellä

75 vuotta

Rouva Elin Janhunen Helsingissä. Hän on syntynyt Asikkalassa. Sos.-dem. Puolueeseen hän liittyi v. 1915. Hän on hoitanut lukuisia luottamustoimia ja on aivan viime aikoihin asti toiminut Vallilan Seudun Sos.-dem. Naisyhdistyksen puheenjohtajana. Suurimman työpanoksensa Elin Janhunen on suorittanut lasten ja nuorison hyväksi. Hän on toiminut vuosikymmenet ohjaajana sekä eri toimikuntien jäsenenä. Raittiustyöhön hän on myös innolla osallistunut. Elin Janhunen on Sos.-dem. Raittiusliiton kuniajäsen, Sos.-dem. Puolueen vapaajäsen ja Sos.-dem. Naisliiton veteraanijäsen. Nykyisin hän hoitelee hopeavuosien kerhoa.

Vuosi 1968

Lauttasaaren yritettiin perustaa Lauttasaaren Päivän Nuoret. Liisa Aarnion tytär aloitti ohjaajana, mutta hyvin pian naimisiin mentyään, tarvittiin uusi ohjaaja. Elin Janhunen jatkoi. Siitä tuli lähinnä lasten pysäkki. Lapsia tuotiin hoitoon muutamaksi tunniksi maksua vastaan. Se ei ollut varsinaista Päivän Nuoret toimintaa.

Vuosi 1971

27.09.2015/ok

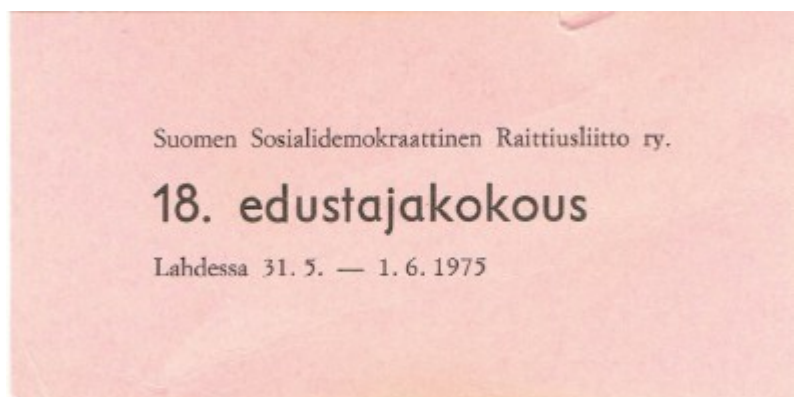
Elin täytti 80 v

Elin oli mukana Suomen Sosialidemokraattisen Raittiusliiton 18. edustajakokouksessa.

Elin toimi 80- vuotiaana Vallilan eläkkeensaajien jumpparina

Vuosi 1976

Torstaina maaliskuun 25 pnä 1976

SYNTYMÄPÄIVÄ

85 VUOTTA

Kaikki työ on mielenkiintoista

— Olen elämäni aikana ehti-
nyt tekemään kaikenlaista työ-
tä: ollut maalla pilkana, ompeli-
jana, konekutojana, sairaanhoi-
tajana ja metallityöläisenä. So-
dan aikana ja sen jälkeenkin
käytin peräkonetta autoteollis-
suudessa yli kymmenen vuotta.
Kertoo tänään 85 vuotta täyttä-
vä puoluevetemäni Elin Jan-
hunen Helsingissä.

— Työttömyyttä ei ole varaa
ollut olla koko elämäni aika-
na, ja kaikki työ on ollut mie-
lenkiintoista, kun sitä on teh-
nyt toisinaan.

— Vuosikäden alkupuolella sain
toisin pari kertaa potkut, kun
työpaikalla huomattiin, että olin
ollut mukana sosialistien hem-
missä, muistelee Elin.

Elin on ollut sodan puolue-
en jäsen vuodesta 1929, tällä
hetkellä vapausjään. Hän on toi-
minut aktiivisesti mm. raittiusa-
työn hyväksi ja saanut 1960
Sodan Raittiustalon kunnia-
kirjan.

Kuntovoimistelua

Elin on ollut perustamassa
Vallilan Kotien Puolesta ry:tä
vuonna 1964 ja toiminut sen pu-
heenjohtajana 11 vuotta. Edet-
leenkin hän on innolla toimin-
nassa mukana. Jokaväkköisena
kerhopiivinä hujutuan, kunto-
jumpataan, juodaan kahvia ja
esitönnäillä spontaanisti. Elin on
pitkän aikaa itse ohjannut kun-
tovoimistelua, mutta nykyisin
vain väkijoukon ohjaajan ollessa
esitönnä.

telussa Hakavuoren Kirkolla. —
Kunnosta pitää pitää huolta.

Lehmipaimenena

Elinalla on jäännyt hyvin mie-
leen puolen vuoden vankeusai-
ka Santahaminassa 1918. Saare-
le oli tuota valtavasti lehmii ja
Elin joutui lehmipaimeneksi.
Hän oli kerran kysäissyt johtaj-
alta, saako lehmät lypellä omik-
si tarpeiksi. Johtaja oli vastan-
nut, että lypäkkä, kunhan teet-
te sen minun huomaamatta. —
Mukava mies, muistelee Elin.

— Ihmettelen vain, että mistä
lehmät olivat sinne joutuneet.
Oli vallohan ne varmattujen tai
vangeittujen leppäparien omaisuut-
ta?

on kukka kasvanut.
Sen suojassa on vielä
hylmältä säilynyt.
Mutta kukka paas muista
on sydän lämpöinen
ja ystävyys mi säilyy
" luu ennen ainaisen. "

"Vallilan Lauluvirkut"

YHTEENVETOJA

Elin naisliikkeestä: *”Silloin se oli kyllä tehokasta kun oltiin kaikki yhdessä. Silloin oli enempi ja ihmiset olivat innostuneet asiaan. Meillä oli silloin aika mukavaa ja täällä Vallilassa silloin oli se vanha Vallilan työväentalo. Siellä oli huone mihinkä voi aina kerääntyä ja siellä voi panna toimeks kaikenlaisia. Meillä oli siellä aina nyyttikestejä ja kaikkia sellaisia. Silloin ihmiset olivat innostuneita ja niitä oli yhtistyksen toiminnassa paljon.”*

Elin varhaisnuorisotoiminnasta: *”Ennen kaikkea nin täytyis saata nuoriso mukaan. Mutta tällä kertaa niin etenkin täällä kaupunkipaikoissa pienryhmät ehkä olisivat parempia kun ne saisi mukavammin kokoon. Etenkin kaupungeissa ei suurempia joukkoja oikein enää kasaan saa. Mutta ennen kaikkea pitäisi saata nuoriso mukaan. Se täytyis varhaisnuorisosta kasvattaa.*

Elin raittiusliikkeestä: *”Se toiminta on aina tarpeellinen, vaikka sillä on niin vähän kannatusta. Jos ei raittiusliikettä olis ollenkaan ollu niin kyllä meillä olis vielä paljon vaikeammat olot sillä, alkoholistit olis vielä suuremmassa määrässä lisääntyneet. Ennen kapinaa ja kapinan jälkeenkin puolueessa ei valittu mihinkään luottamustehtäviin henkilöitä, jotka oli tavattu juovuksissa. Se oli sen takia, että juopunut ei koskaan ole täysin järjissään neuvotteluissa ja muissa tilaisuuksissa. Etenkin alkuaikoina ne oli tärkeitä tehtäviä, siellä ei juopuneet pärjänny.”*

Elinin haastattelun 1980 loppulause ja kiteytys nuorisolle:

”Nuorisolle sanoisin sen, että ne vähemmän huutais ja enemmän tekis työtä.”

kuolleita

Elin Janhunen

Toveri Elin Janhunen o.s. Salomaa, on kuollut Helsingissä tk. 8 p:nä ja hänet siunataan leposijalleen lauantaina 19.12. Krematoriossa. Elin Janhunen oli kuollessaan 89 vuoden ikäinen.

Elin Janhunen omisti elämänsä työväenliikkeelle. Hän antoi pitkäaikaisen työpanoksen naisliikkeen sekä raittiusliikkeen aktiivina. Etenkin Päivän Nuorten työ oli lähellä hänen sydäntään. Viime vuosina hän toimi tarmokkaasti myös Kotien Puolesta Keskusliiton piirissä. Kiitoksena hänen työnsä puolue- ja järjestöelämässä myönnettiin Elin Janhuselle Paasio-mitali. Hänen arvokasta työtään on vaikea sanoa kuvata, mutta parhaiten se varmasti tulee esille hänelle osoitetussa runossa:

Ei sankarit aina

joukkojen edessä kulje

Ehkä ei heitä monikaan tunne.

He paikoillaan pysyy

kiitosta odottamatta

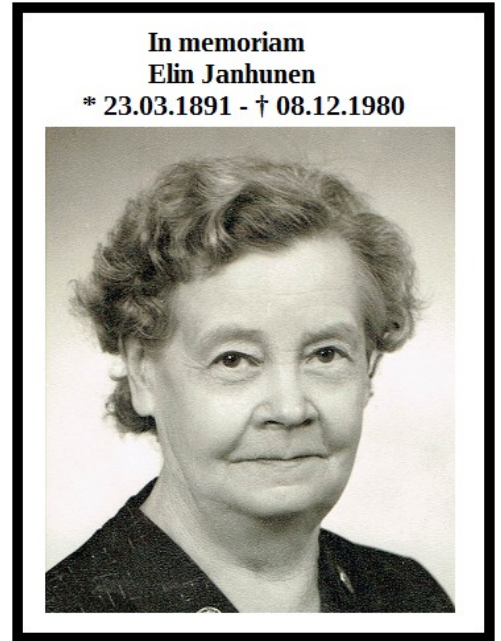
He tekevät sen

mikä muilta jäi huomaamatta.

Krematoriossa.
(sittem kun aikakautta)
Ensimmäinen laulu
Frya Aution Triola laulaa
(On pyydettyä pu. 628195)
viirissä
Siunaus.
Laukaisin, kani Tuulensuuta,
puh. 710313
jos hän ei ehti niin laulavain
(Irja) laulaa.
Kuoro
(Kukkasen ja Lideen)
Pössi. 332
Kahsi tilaisuus jossakin
pitäjäkylässä
Anto tilattava krematorian
eteen.

Elinin toivomus omasta siunauksestaan löytyi häneltä jääneiden papereitten joukosta ja sitä noudatettiin kun Elin siunattiin viimeiselle matkalle 19.12 Helsingin krematoriossa.

27.09.2015/ok

⚭ Heikki Häiväojan suunnittelema pronssiin lyöty Rafael Paasio -mitali myönnettiin postuumina 08.12.1980 Elin Janhuselle.

Elin Janhusesta sanottua:

Aili Sinkkonen (tytär):

Elin Janhunen äitini, hän on ollut malliesimerkki mikä pitää äitin olla. Äiti on kanssani kasvattanut kolme poikaa, Kalevin, Pentin ja Ollin. Hän on ohjannut heidän elämän teitään. Äitini on pyyteettömästi auttanut meidän perhettä, lapsia ja minua eikä hän ole vaivojaan säästänyt. Siitä on todisteena sekin kun Rikhartilla tuli mustia hetkiä, ja häntä täytyi pelätä. Äiti tuli Järvenpäähän iltaisin. Hän teki päivätyön ensin Suomen Autoteollisuudessa ja juoksi sieltä Fleminginkadulta Pasilaan keritäkseen paikallisjunaan ja Järvenpään asemalla vaihdoimme avaimia. Minun täyty lähteä nuoriso-ohjaajantyöhön illaksi ja äiti oli silloin lasten kanssa. Sitten yötä myöten joskus 23.00/24.00 junilla, mitkä aina sattuvat menemään, niillä hän lähti sitten kaupunkiin ja aamulla taas 7:ltä töihin. Minä olen kiitollinen äidilleni siitä elämästä, jota hän on avustanut ja auttanut sekä taloudellisesti, että käytännöllisesti.

Hänellä oli paljon ystäviä koska hän oli suorasanainen. Hän sanoi silloin kun oli sanottavaa ja oli hiljaa silloin kun ei tarvinnu sanoa. Hän ei ollut sellanen turhan puhuja eikä oman äänensä kuuntelija. Järjestöelämässä on paljon sellaisia ihmisiä, jotka puhuvat vaan puhumisen vuoksi ja kuunnellakseen omaa ääntään ja saadakseen omia mielipiteitään menemään. Äiti oli useamman järjestön puheenjohtajana ja siellä hän oli hyvin pidetty ja rauhallinen. Hyvä ihminen ja kiitokseksi tästä aktiivisesta työstään hänelle haettiin Paasio-mitali. Sen hän sai tietää muutamia päiviä ennen kuolemaansa ja sairaalaan siirtymistä, että hän saa tämän tunnustuksen. Paasio-mitali on kaikkein suurin järjestöjen kunnianosoitus puheenjohtajiaan kohtaan.

Sylvi Salminen (aatetoveri):

Hänellä oli huumorintajua, mutta se ei ollut tyhjän nauramista. Ihmisille jäi mieleen kun puhuttiin, että Elin sanoi noin ja noin. Monen mielestä Elinin sana osui aina niin nappiin. Jos Elin oli vihainen, hän ei sitä näyttänyt. Elin otti aina niin rauhallisesti ja häntä kuunneltiin ja arvostettiin. Elin arvosti ihmisiä sellaisenaan kun tämä oli. Elin ei sillä tavalla arvostanut ihmisiä, että jos oli käynyt koulua. Tietysti hän arvosti opiskelemista, mutta sillä tavalla, että ne on parempia ihmisiä kun saanut koulutusta. Ei Elin tahallaan loukannut ketään. Jos joku otti pahakseen, niin sitä sattuu sitten ihan missä tahansa, että sitä ei koskaan tiedä mikä se toisen kipeä varvas on.

Lennart Sinkkonen (vävy):

Yks hienoimpia ihmisiä, mitä minä olen elämässäni tavannu. Me juteltiin pari tuntia hänen kanssaan Järvenpäässä, vissii vähän enemmänkin. Istuttiin kahdestaan ja juteltiin. Minä kerroin hänelle kaikkea tämmöstä, mikä minä olen ja mikä mun elämäni on ja näin poispäin. Hän kuunteli minua ja minulla oli semmonen tunne, hän hyväksyi minut tietyllä tavalla. Sit mun on sanottava, että kertaakaan hänen elämänsä aikana hän ei minua moittinu, ei kertaakaan millään tavalla. Et hän siinä mielessä oli ainutkertainen anoppi.

Yks semmonen ilmiö, minkä mä panin myöskin merkille että jos joku moitti jotakin hänelle tuttua ihmistä, nin hänen katseensa kierteli melkein kuvainnollisesti seiniä pitkin. Kun häneltä kysyttiin mielipidettä: "No kaikkiahan meitä on", sano Mummi ja se oli ainoa mitä hän sanoi. Hän ei yhtynyt siihen toisen ihmisen moittimiseen. Hän oli semmonen luonne. Yksityisesti Elin tuhahti Martta Salmela-Järvisen kirjasarjan ilmestyttyä: "Ensin hän otti rahat kun myi puolueen ja sitten kirjoitti kirjan kuinka sen teki ja taas rahasti".

Voit kuvitella, et kun hän lähti ajasta niin sä et usko et minulla tuli vedet silmiin. Minä en ole itkeny itkua aikuisena miehenä kertaakaan, en edes omasta äidistäni. Asuin Porissa

27.09.2015/ok

silloin kun minulle kerrottiin, että siellä on sun äitis kuollu. Ei minulta silloin itku päässy, mut kävinhän minä kyllä huikat ottamassa.

Elin Janhusen järjestö- ja jäsenyystoiminta

Vuosi	Jäsenyys
1915	Sos Dem Puolueen jäsenkirja (80-vuospäivä artikkeli)
1917	Työväenjärjestöjen eduskunnan jäsen
1917	Suomen Sos. Dem. Naisliittokokouksen kokousedustaja.
1929 - 1944	Lahden Sos. Dem. Naisyhdistys r.y.
1932 - 1941	Lahden Sos. Dem. Raittiusyhdistys
1933 - 1935	Lahden Sos. Dem. Naisyhdistys r.y, varapuheenjohtaja
1937 - 1943	Lahden Työväen Sekakuoro
1939	Lahden Sos. Dem. Naisyhdistyksen asettama kunnallisvaaliehdokas
1941 - 1980	Osuusliike Elanto
1942	Helsingin Työväen Sekakuoro
1943 - 1956	Sos. Dem. Raittiusyhdistys Riento, Helsinki
1944	Lomakoti Kotorannan kannatusyhdistys r.y perustaja- ja ainaisjäsen
1945 - 1959	Vallilan Sos. Dem. Naisyhdistys r.y, myös johtokunnassa
1960	Sos. Dem. Naisten Keskusliiton I edustajakokouksen osanottaja
1960 - 1964	Vallilan Seudun Sos. Dem. Naiset r.y
1961 - 1970	Helsingin kansaneläkkeensaajien yhdistys r.y
1961 - 1977	Vallilan eläkkeensaajat
1962 - 1978	Raittiusyhdistys Tähti r.y.
1964 -	Suomen Sosialidemokraattinen Puolue, vapaajäsen
1964 - 1967	Helsingin Kotien Puolesta r.y. johtokunnan jäsen
1964 - 1978	Vallilan Kotien Puolesta, ry, perustaja ja puheenjohtaja
1979 - 1980	Vallilan Sos. Dem. Raittiusyhdistys Tähti r.y
	Lahdessa Lasten raittiusosasto Sytykkeen ohjaaja toistakymmentä vuotta (60-vuospäivä artikkeli)
	Lasten raittiusosasto Nousevan Voiman ohjaaja (60-vuospäivä artikkeli)
	Vallilan Päivän Nuorten toimikunnan puheenjohtaja
	Päivän Nuorten Keskustoimikunta (70-vuospäivä artikkeli)
	Raittiuspiiritoimikunta (70-vuospäivä artikkeli)
	Sos. Dem. Naisten Keskusliiton veteraanijäsen (70-vuospäivä artikkeli)
	Hopeavuosien kerhon vetäjä (75-vuospäivä artikkeli)